Published and distributed under permit (No. 781), authorized by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба висилати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

MAY 10 1920

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
"LIBERTY"
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

ОКРЕМЕ ЧИСЛО 4 ЦЕНТИ. Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association. SINGLE COPY 4 CTS.

РІК XXVIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., СУБОТА, 8-го МАЯ 1920. ЧИСЛО 56. VOL. XXVIII. JERSEY CITY, N. J., SATURDAY, MAY 8, 1920. No. 56.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ.

ОМЕЛЯНОВИЧ-ПАВЛЕНКО ОРГАНІЗУЄ 25.000 ЖОВНІРІВ ДО ПОХОДУ НА ОДЕСУ.

Вони мають злучитись з військами отамана Петлюри і створити один український фронт.

ЛОНДОН, 4. мая. — Ґенерал Омелянович-Павленко орґанізує чотири дивізії війска, числом 25.000, які мають рушити походом на Одесу. Мобілізацію переводиться в полудневоцентральних повітах України.

Армія Павленка плянує злучитись з війсками ґенерала Петлюри, що оперують дальше на півночи, а також з польськими війсками під командою ґенерала Пілсудского, — як се подають звідомлення, одержані нині українською місією.

Місія також повідомляє, що повстання селян на цілій Україні продовжаються, отяжуючи незвичайно вже й так слабі большевицькі війска. Рух населення є звязаний браком оружа й амуниції.

ВАРШАВА, 5. мая. — Російські большевицькі війска рабують доми і склепи у Київі, приготовляючись опустити місто. Здобуттє Київа плянується при кінци біжучого тижня.

Спеціяльні поїзди вже налаштовані до дороги на Україну. Много людий купує зелізничі білети, щоби звидіти столицю України.

Американський Червоний Хрест замовив один спеціяльний поїзд, аби взяти медикаменти до Київа. Сей поїзд опускає Варшаву в середу.

На боєвий фронт відіхала партія гостий польської високої команди. В партії є кілька кореспондентів чужинецьких часописів і управителі закордонних посольств у Варшаві.

ПАРИЖ, 6. мая. Закордонне міністерство одержало нині вполудні звідомлення, які реферують справу наступу на большевиків. У звідомленню говориться, що Поляки моглиб війти до Київа, але вони ждуть, аби українським війскам дати нагоду війти першим до своєї столиці.

Цили правительства Української Народної Республіки.

ЛОНДОН, 4. мая. — Спільний наступ Поляків і Українців пояснює спеціяльне звідомленне українського пресового бюра, в якому говориться, що українське народне правительство не розбиває Росії, бо Київ, Житомір і Бердичів не є російськими лиш українськими містами, і населенне там, як всюди по Україні, є тяжко гнетене московським савєтським правительством.

Так-зване українське савєтське правительство є лише закамуфляжованим відділом московського савєта, і від величезної більшости українського населення не одержує жадного попертя. Бюро заперечує який-небудь намір із строни українського правительства вступити на російську територію, однак сповіщає про його постанову боротись до останнього, щоб очистити українську територію з большевицьких війск в етнографічних границях.

Оповіщенне, що українське правительство робить всьо в порозуміню з ґенералом Врангелем, котрий заступив ґенерала Денікина, і з иншими російським реакціонером, — є безпідставне.

Українське правительство, говориться при кінци, виповіло війну ґенералови Денікинови і таксамо поступить супроти кождого його реакційного наслідника.

Рухи на Азовському морю.

ЛОНДОН, 5. мая. — Урядовий большевицький комунікат говорить: „На Азовському морю кружляють ворожі кораблі здовж північних і східних берегів. Дня 3-го мая кораблі бомбардували Таганріґ".

БОРОТЬБА НА УКРАЇНІ ПОЧАЛАСЬ ЗА ЗГОДОЮ І ДОЗВОЛОМ АНТАНТИ.

Фоpальмальний договір ґарантує независимість України — каже амбасадор Порш.

БЕРЛІН, 5. мая. — Др. Микола Порш, український амбасадор в Берліні, в розмові видрукованій нині у „Нає Берлінер Цайтунг", заявив, що польсько-український наступ проти Росії є наслідком довго і уважно обговореного договору, на основі котрого заґарантовано независимість України.

Запитаний, чи антанта згодилась на теперішний наступ Поляків і Українців, др. Порш відповів: „Річ природна, що Польща й Україна не булиб підприняли так важного кроку без відома і дозволу антанти, бо остання не бажає чути про заключенне мира між Польщею і Савєтською Росією".

Кажуть, що й Фінляндія піде війною на Росію.

БЕРЛІН, 5. мая. — Фінляндія може прилучиться до загальної офензиви Польщі й України в остаточній боротьбі проти большевиків, з помічю Анґлії як дійсної воєнної сили.

Се є опінія, що кружить нині в тутешних диплъоматичних кругах, як результат приїзду ґенерала Манерґайма, дійсного диктатора Фінляндії. Кажуть, що ген. Манерґайм не стоїть в порозумінню з теперішною німецькою політикою, і від початку свого приїзду конферує лише з ґенералом Малкольмом, шефом британської війскової місії в Берліні.

Політичні критики вірять, що загадочна поїздка ген. Манерґайма предсказує вступленне Фінлядії до війни проти большевиків і також, що Фінляндія вступить до конфлікту під впливом або напором Анґлії.

Сі руги приписують анґлійській диплъоматії переведенне делікатної штучки, якою є союз між Польщею і Україною, і кажуть, що Анґлія старається тепер втягнути Савєтську Росію до нового конфлікту, аби в той спосіб поскородити пляни Леніна перевести можливу офензиву проти Баку, Батум і Грузії, де є загрожені анґлійські нафтові інтереси.

Мілітарні спеціялісти в Берліні не булиб здивовані, колиб большевики протягом слідуючих чотирьох тижнів перевели контр-офензиву між Минском і Двинском.

Німеччина виглядає понуро з огляду на польські початкові успіхи, бо Німці не люблять Поляків лише задля ненависти до Французів. Один часопис говорить, що Поляки осягають пирейські побіди, які зготовлять смерть самим Полякам.

Селянство піднесло бунт проти большевиків.

ЛОНДОН, 5. мая — Большевицький комунікат з вівтірка говорить: „В околиці Київа наші війска укріпились на нових становищах на захід від того міста".

БЕРНО, 6. мая. — Щойно наспівші тут телеграми потверджають звідомлення про цілковите знищенне двох большевицьких армій в часі польсько-української офензиви на Київ.

Донесення, які принято з деякими застереженнями, говорять, що большевицькі війска були змушені податись взад на передмістя Київа. Большевицькі війска, захоплені острахом і скорим наступом польських і українських війск, уступають поспішно з деяких частий фронту, оставляючи великі засоби оружа і амуниції на поли бою.

Українське селянство на контрольованій большевиками території піднесло загальне повстанне проти червоних.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Приналежність до комуністичної робітничої партії не є причиною до депортування.

ВАШІНҐТОН, 5. мая. — Міністер праці Вілсон подав до публичного відома, що членство чужинця у комуністичній робітничій партії не є причиною до депортування. Франсіс Карван, помічник міністра справедливости, заявив, що правительство програло процес проти арештованих чужинців з огляду на се рішенне.

„Кождий чужинець, що пропаґує революцію в сьому краю, всі члени промислових Робітників Світа, Комуністичної Партії і инших радикальних орґанізацій — заявив п. Карван — можуть належати до Комуністичної Робітничої Партії, будучи певними, що не опускаючи ані одної точки своєї теорії, вони не підлягають депортуванню".

Недавно тому міністерство праці порішило що членство у Комуністичній Партії означає депортуванне чужинця, а міністерство справедливости думало, що подібне рішенне можнаб примінити і до членів Комуністичної Робітничої Партії. Однак міністер праці Вілсон повів границю між обома партіями: комуністична партія пропаґує насильний переворот в державі, а комуністична робітнича партія стремить до державного перевороту при помочи парляментарних метод.

Комуністична робітнича партія, як і комуністична партія, голосить науку Третього Інтернаціоналу. Вона має тепер около 60.000 членів.

Дебс кандидатом на президента.

ШІКАҐО, 5. мая. — В головній канцелярії Американської Соціялістичної Партії видано заяву, яка між иншим говорить, що Евген Дебс, хоч відбуває свою 10-літну кару в тюрмі, буде без сумніву іменований соціялістичним кандидатом на президента Злучених Держав.

На віцепрезидента готовлять проф. Скота Нірінґа, або адвоката Сеймура Стедмана, або Джеймса Маврера, президента Пенсилвенійської Федерації Праці.

ПАРИЖ, 5. мая. — Жеан Льонґе, провідник соціялістичної меньшости в палаті послів французького парляменту, відкликав свою поїздку до Злучених Держав з огляду на се, що міністерство закордонних справ у Вашінґтоні не дозволило американській амбасаді візувати його пашпорт.

ЛОНДОН, 6. мая. — В урядовому большевицькому комунікаті доноситься про завзяті бої в околиці Фастова.

Польсько-український договір.

КОПЕНҐАҐА, 4. мая. — Депеші з Ковна, литовської столиці, доносять, що Польща й Україна підписали договір і отаман Петлюра видав маніфест до українського народу, взиваючи його ставати в ряди армії і боротись за свободу України.

ЛОНДОН, 5. мая. — Відносини між Польщею і українським правительством є інтересні. Військова виправа на Україну є представлена яко така, щоби забезпечити независимість України, однак нема сумніву, що українська республика, щоби вирватись зпід савєтської контролі, посвятила деякі свої права суверенної і независимої держави в користь Польщі.

Санітарні відносини на Україні.

НЮ ЙОРК, 5. мая. — Страшна нужда панує на широкому шматі території між Балтійським і Чорним морем. На тій території, включаючи нові балтійські держави, Польщу, Чехо-Словакію, Україну, Австрію, Угорщину, Румунію, Чорногору, Альбанію, Сербію, — не говорячи нічого про Московщину й Вірменію — є цілковитий брак медицин і санітарних засобів. Лікарів, доглядачок і шпиталів нема, поживи і одіжи не вистарчає, і терпить кождий дім, кожда родина.

Повисшу заяву зложив Генри П. Дейвісон, голова Американського Червоного Хреста, член Морґанової Спілки, котрий щойно повернув з тих земель.

Про санітарні відносини на Україні п. Дейвісон каже: „Загально кажучи, услівя на Україні є так погані, як можна собі лише представити.

„В зимі 1918-1919 тиф і інфлюенца дуже погано відбились на українському населенню. Майже кождий був хорий. По селах з двома або трьома тисячами населення половина була затифована в одному часі. Понадто хорі майже не мали лікарської опіки. Деколи один лікар мусів обслугувати хорих на території 70 кільометрів в промірі. Лікарі, що мали поборювати недугу на територіях, де було 20.000 до 30.000 хорих осіб, — не мали медицин і могли подати хорому лише моральний поратунок в виді заохоти до життя. Се були услівя з останнього року, а сей рік є далеко гірший.

„Положенне погіршаєсь кождого дня. Бідність поширюєсь, ціни, йдуть постійно вгору. Найбільших конечностий життя, що тепер є 500 разів дорозші ніж на початку війни, не мож тепер дістати.

„Лікарі є дійсними бідняками. Вони дістають поживу, яку дається пацієнтам і доглядачкам, а на инші розходи і на прокормленне родини одержують місячно 1.000 карбованців, що тепер мають вимінну вартість 30 франків. Доглядачки дістають 720 карбованців. А звичайний робітник може заробити місячно від 6.000 до 7.600 карбованців.

Минувшого року було на Україні дещо медицин, а тепер там нема нічого. В Галичині цілі села і міста є затифлені, школи замкнені, і весь рух застановився. Бракує лікарів; декуди на 150.000 душ населення є лише один лікар.

Населенне нападене страшним тифом та епідеміями, про які історія світа ще не знає. Коли їх не спиниться і не убеться на тій території, вони стануть грозою для цілої Европи.

Антанта проти зміни договору з Угорщиною.

ПАРИЖ, 5. мая. — Нині пополудни доручено секретарови мадярської делеґації у Версалю відповідь конференції амбасадорів на мадярські запереченння до услівий пропонованого мирового договору.

До публичного відома не подано змісту відповіди, однак подають, що відповідь є неґативна супроти домагання Мадярів, аби відбути плебісцит на території, яку мировий договір відриває від Угорщини. Мадярській делеґації дано десять днів часу на відповідь.

Мадярські соціялісти і Чехо-Словакія.

ПРАГА, 6. мая. — Зїзд мадярських соціял-демократів Словакії і Закарпаття, що відбувся у Зіліні, заявися за Чехо-Словацькою Республікою і постановив вступити до чехословацької соціял-демократичної партії.

Перед плебісцитом на Щлеску.

БЕРЛІН, 5. мая. — У вівторок пополудни німецькі робітники обступили доми визначнійших Поляків у Опельн, на Щлеску, і зажадали зложення оружа та прапорів з білим орлом, які вони подерли. Опісля робітники напали на поміщенне „Газети Польскої" і знищили друкарські машини. На ратунок Полякам прийшли французькі війска, однак робітники парадували улицями, співаючи: „Дайтшлянд, Дайтшлянд ібер аллес".

ОПОВІСТКА.

Отсею дорогою повідомляю всіх інтересованих, що з днем 8. мая 1920, я уступив добровільно із складу редакції „Свободи".

Микола Д. Величко.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

Звідомлення данської преси.

(З Українського Пресового Бюра).

КОПЕНҐАҐА, 20. квітня. — З Київа повідомляють, що комунальні робітники міста оповістили ґенеральний страйк проти большевицьких властий. На протязі двох днів місто було без води і світла.

Переговори між большевицькою делеґацією, яка перебуває в Копенґазі під проводом Красіна та Літвінова, і представниками антанти практично можуть вважатися остаточно безрезультатними. Російські делеґати почасти зробили на представників антанти кепське персональне вражінне, почастиж вони зіпсували справу тим, що зреклися платити старі борги Росії і не могли дати добрих забезпечень щодо оплати тих матеріялів, які вони хочуть купити. Рішуча відмова Анґлії допустити Літвінова на свою територію ще більше ускладнила становище. Справа виглядає так, що на протязі 10 днів російська делеґація буде змушена повернути до дому, не виконавши свого завдання. Деякі торговельні справи з данськими та скандинавськими фірмами делеґації все таки пощастило заключити, бо супроти скандинавських фірм Літвінов був більш податливим, сподіваючись у такий спосіб продовжити своє перебуванне в Копенґазі до безконечности. З політичного боку на большевиків зараз також дує противний вітер. Настрій серед анґлійських і французьких урядових кругів останніми днями дуже змінився на некористь большевиків, і, як сподіваються у добре поінформованих кругах, на конференції в Сан Ремо, Італія із своєю пропозицією про негайне визнанне савєтської Росії зістанеться самітна.

Колишній провідник данського Червоного Хреста у Росії, др. Мартіні, має сими днями повернутися з великої подорожі, яку він зробив по Росії разом з представником великої американської квекерської орґанізації п. Бекером і представником великої норвежської філянтропійної орґанізації, директором Кроґом. Всі вони хочуть утворити комітет для допомоги Росії харчами та одежою, при чому з усіх боків їм обіцяно велику допомогу. Особливо великі кошти дає на сю справу Америка. Тимчасовим представником сього комітету в Копенґазі є тепер секретар Фабріціюс Даль.

Великий анґлійський транспортовий пароплав „Дунґола" прибув сюди вчора з Ганґи і привіз велике число Анґлійців та Французів, котрі підчас війни були інтерновані в Росії і котрих після умови про обмін полонених нині випущено на волю.

15. квітня до Копенґаґи прибуло 40 данських підданих з Москви та Петрограду. „Політікен" слідуючими словами описує вражіння приїзжих про становище у двох російських столицях: „Пошести лютують по великих російських містах; тиф у чотирох формах, холера і всі можливі голодові хороби. Люди мруть сотнями. Чистота не істнує. Місяць тому уряд видав розпорядження, щоб Москва була очищена. Чищенне відбувалося під військовим доглядом, але за тиждень місто знову стало такесаме брудне, як раніише. Мерців ще ховають, але гроби доводиться позичати. Як прийде літо, не буде вже часу ховати мерців, бо пошести тоді розвинуться ще більше. Фунт соли коштує 800 рублів, 25 цигарок — 350, фунт масла — 2.500, хліб — 350 рублів. Коні здохли з голоду або були зарізані. Сімя може жити лише тоді, коли має 70—100 тисяч рублів місячно, але законом заборонено заробляти більше, як 6 тисяч рублів місячно. Тому продається все — одежу, меблі, окраси — аби тільки мати що їсти".

Латишський міністер закордонних справ повідомляє, що чергова конференція балтійських держав відбудеться в Ризі 15 травня (мая). Конференція, між иншим, має обміркувати питанне про союз балтійських держав, про впорядкуванне валютної справи та про близші торговельні зносини із Скандинавією.

Французькі спроби впливати на політику окраїнних держав не мали успіху, і антантська комісія з французьким ґенералом закінчила свою діяльність і покидає балтійські сторони. Настрій в окраїнних державах все більше і більше схиляється до заключення мира із савєтською Росією, отже французька політика інтервенції більше не має ніяких виглядів. Французи ще мають деякий вплив у Латвії, але не з тої причини, що російська політика Франції користається там більшою повагою, а через те, що Латвія охочо затягнулаб більшу позичку у Франції.

Литовський диплъоматичний представник у Вашінґтоні Вілейшіс, повідомляє, що американський міністер закордонних справ заявив в одній розмові, що Злучені Держави в найблизшій будучности мають визнати незалежність Литви.

Вибори до литовських установчих зборів скінчилися. Вибори всюди пройшли спокійно; в більшости виборчих округах брало участь понад 90% виборців. Наслідки виборів ще не підраховані, але сподіваються, що християнсько-демократична партія отримала перемогу. Большевицька аґітація, яка велася підчас виборів дуже жваво, очевидно не мала успіху.

Відомий литовський державний муж Нарушевич, котрий щойно повернувся до дому після офіціяльної подорожі до Лондону і Парижа, повідомляє, що мирова конференція в Лондоні в найблизших днях має вирішити литовське питанне. Він каже, що настрій супроти Литви є прихильний і що в поглядах Франції відбулася зміна на користь Литви, отже є підстава ґадати, що справа скінчиться визнанням Литви. Анґлійсько-литовські переговори про британську концесію для використання литовських лісів дали позитивний наслідок, і умова буде підписана в найблизшому часі. Всі подробиці умови ще не відомі, відомо тільки, що після концесії 35% усіх литовських державних лісів віддаються Анґлії на 15 літ до використання. Зате Анґлія через державний банк дає Литві велику позичку золотом, котре має послужити основою нової литовської монетної системи на місце теперішньої, оснований на німецькій марці. Нова литовська монетна одиниця буде називатись „Мустініо" і мати-ме вартість від 1 франка до шілінґа.

Між Польщею та Литвою підписано умову про виміну всіх військових полонених обох сих держав.

Естонські національні збори уповноважили уряд ужити необхідних заходів, щоб Естонію було принято в Союз Держав. Уряд зі свого боку одержав повідомленне, що анґлійський та італійський уряди нічого не мають проти визнання Естонії, а після повідомлень з Парижа можна сподіватись, що визнанне незалежности Естонії з боку антанти прийде в найблизшому часі, бо се питанне стоїть в числі тих, котрі мають обміркуватись на конференції в Сан Ремо.

Анґлійський і латишський уряди заключили умову, після якої Анґлія дістає концесію на експльоатацію 25% латишських державних лісів, а в заміну за се Анґлія дає Латвії велику позичку золотом, після чого в Латвії має бути введена золота валюта.

"SVOBODA" (LIBERTY)

Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893.

VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		в Злучених Державах:	
1 year	$3.75	на рік	$3.75
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
To Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$5.00	на рік	$5.00
6 months	$2.50	на пів року	$2.50
3 months	$1.50	на 3 місяці	$1.50
Single copy 4 cents.		Поодиноке число 4 центи.	

В Канади належить висилати гроші лише моні-ордером, а не паперовими грішми, бо сі стоять в Злучених Державах нисше ціни. При вимінї числять 15 центів від кождого канадійського паперового доляра.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.

Телефон Гол. канцеляриї Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланню замовлення належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошення поміщуванні в „Свободі" редакція не відповідає.

ДР. Л. ЦЕГЕЛЬСЬКИЙ ПРО СПІЛКУ ПЕТЛЮРИ З ЛЯХАМИ.

Від кількох днів кабель з Европи приносить нам одну потрясаючу вістку за другою: то Петлюра заключив умову з Поляками, котрою зрікся Галичини, Холмщини, Підляша і зах. Волині на річ Польщі в заміну за признаннє Польщею української держави від Збруча по Дніпро — то знов польська армія йде походом в глиб України, заняла Київ, взяла в полон 12.000 Галичан, що були коло Винниці і Жмеринки, загарбала тисячі льокомотив і ваґонів, сотки гармат і т. д. Пілсудскі видає проклямацію, що Польща іде „визволяти" Україну аж по Дніпро, а депеші з Варшави доносять, що в тій Петлюрівській Україні мають бути в кабінеті міністрів аж два міністри-Поляки.

Все те вістки, що мусіли до глибини потрясти кождого Українця, а тим більше Українця родом з тої части України, що її Петлюра дарує Полякам — з нещасної Галичини. Бажаючи засягнути в тій справі думки від чоловіка, що недавно приїхав з Европи та близше познакомлений з політичними відносинами старого краю, ми звернулись тому до пана д-ра Л. Цегельського з запитом, що він думає про всі ті донесення.

Др. Л. Цегельський відповів нам так:

„Я не приїхав вправді до Америки робити політику а тільки виключно для гуманітарних цілий, але коли Ви мене питаєте як галицького Українця, яка моя думка про польське донесеннє з Варшави, що там ведуться польсько-українські переговори, котрі дотикають життєвих інтересів моєї тіснійшої вітчини, себто Галичини, та що Поляки заняли Київ, то я не уважаю потрібним скривати моєї думки. Моя думка така: Польські донесення з Варшави треба брати з великою осторожністю, бо в переважній части є вони тенденційні і минаються з правдою. Ось так ще в грудні 1919 р. розтелеграфовано з Варшави, що правительство східної України, стоячої під проводом отамана Петлюри зреклося умовою з 2. грудня 1919 всіх західно-українських земель аж по лінію ріки Збруча — отже: Галичини, Холмщини, Підляша і зах. Волині — в користь Польщі. Скоро одначе виявилося, що донесеннє се не цілком було згіднє з правдивим змістом згаданої декларації з 2. грудня м. р. В сій декларації именно сказано, що західною границею східно-української республіки має бути Збруч та продовжена лінія Збруча на північ аж до Припеті. Щож до укр. земель, лежачих на захід від сеї лінії, то виразно сказано в сій умові, що **про будучу долю сего краю має рішати місцеве українське населеннє в порозумінню з Польщею.** Сим робом правительство Петлюри зріклося справді сих земель именем придніпрянської (східної) України та полишило сі землі їх власній доли, **але також і їх власній волі.** Значить, ті землі, отже і Галичина, самі за себе говорять.

„Я думаю, що подібно мається річ і тепер, а то хочби тому, що **ані ґен. Петлюра ані взагалі правительство Вел. України не є компетентні (управнені) заявляти щонебудь в справі територій Зах. Укр. Нар. Републики т. є. в справі Галичини.** Вправді дня 3. грудня 1918, заключено у Фастові між Директорією Великої України а Зах. Укр. Правительством трактат, затверджений опісля Укр. Нац. Радою в Станиславові дня 3. січня 1920 р., на основі котрого укр. Галичина злучилась з Вел. Україною в одну державну унію на федеративній засаді, одначе **якраз на підставі тої умови Галичина остала окремим стейтом** з власним соймом (Нац. Радою), з власним правительством і президентом, з власною армією і з власним заграничним заступництвом. Ясно з того, що **про будучу політичну долю Галичини може рішати тільки її леґальне заступництво, яким є її „Українська Нац. Рада" і її президент та диктатор др. Петрушевич,** які тепер є за границями краю — подібно, як сербський та бельґійський парлямент, сербське та бельґійське правительство пробували за границею, як осередні держави заняли мілітарно Сербію і Бельґію. Така є думка не тільки політичних укр.-галицьких кругів і галицько-української армії, що находиться тепер на території східної України, але таксамо і всего без виїмки українського населення Галичини. Населеннє Галичини мимо мілітарної окупації сего українського краю Польщею і мимо безпримірного польського терору, не признало і не признає польських імперіялістичних посягань по українську землю та витривало в пасивнім опорі до тепер.

„З фактом окупації укр. Галичини Поляками галицькі Українці ніколи не погодяться. Нарід 4-міліоновий, повний національної свідомости і пожертвовання, котрий потрафив розвинутися серед найтяжших обставин під австрійсько-польським **режімом, а опісля збудувати власну державу і боронив її мужно майже рік проти кілька разів сильнійшого ворога, не дасться поневолити** і буде все старатися злучитися із матірним пнем, Україною. Польща вже раз, в 17 і 18 століттях, померла від української ірреденти. Досить згадати велику національну революцію Богдана Хмельницького з 17 століття, а опісляненастанні бої і повстання Українців проти Поляків аж до кінця 18 століття. Вправді Українці обезсилені тою безнастанною боротьбою проти Польщі, самі підпали під російське ярмо, але тонучи потягли за собою і Польщу. На жаль — нинішні Поляки не розуміють сеї великої науки з своєї минувшини та повторюють похибки своїх дідів.

„Щодо другої справи яка має бути предметом переговорів у Варшаві, а именно признаннє України Польщею, то **отсе признаннє не має для України ніякої практичної вартости** і робить радше гумористичне враженнє. Імперіялістична і антидемократична політика теперішньої Польщі таксамо є противна принципам демократії і самоозначення, проголошеним Америкою і иншими державами Антанти, як і незгідна вона з тим всім, що принесло з собою розваленнє царату, сеї колишньої тюрми народів, революція у східній Европі. Ся політика Польщі робить взагалі само істнованнє польської держави непевним. Вправді Польща держить тепер велику армію, але і довги її ростуть в міру того, як ростуть її апетити на чужу землю. Чим далі Польща йде на Схід, тим стає слабшою. Вже сьогодня має Польща більше не-Поляків як Поляків, та є вже сьогодня наслідуваннем бувшої Туреччини, Австрії чи Росії. З їх національною мішаниною і з такимисамими зародками анархії і смерти. Признаннє України такою проблематичною державою як Польща, не може мати ніякої вартости, тимбільше, що Польща репрезентує на Сході Европи принцип аристократизму, імперіялізму, мілітаризму та національної, расової і релігійної нетерпимости. Така Польща неспосібна до того, щоб могла видержати політичну конкуренцію з большевиками. Тимсамим неспосібна вона взагалі до якоїнебудь інтервенції на Сході Европи і так Україні з її признанням як і без признання. Инша річ признаннє України антантою, в першій мірі Злученими Державами. Та держави антанти все ще мірять відносини східної Европи старою передреволюційною мірою та забувають, що на Сході Европи збудились нові політичні сили, які вимагають зовсім нових способів міжнародньої політики. От хочби в справі України: Антанта піддержувала там Денікіна, який три рази потерпів невдачу. Але так само вже два рази провалились на Вкраїні російські большевики. Тимчасом як українське військо держиться там мимо повної бльокади так зі сторони антанти як і зі сторони большевицької. Се повинно би чей людий переконати, бо се є докази, що одиноким способом успокоєння України і заведення ладу в тім богатім і для міжнародньої торговлі важнім краю є: **признати українську державність в її етноґрафічних границях від Сяну аж по Дон та дати тій Україні міжнародню поміч для її сконсолідовання.** Колись сотворено в той спосіб державу ґрецьку, сербську і болгарську по їх визволенню з турецького ярма, дано їм поміч в інтеліґентних силах і в гроши. На наших очах те саме діється з державами чеською, польською, литовською, лотишською, фінляндською, ґрузійською і вірменською. Антанта помагає їм людьми, узброєннем і грошем. Як би таку поміч дано 40-міл. українському народови, то на сході Европи давно вже був би спокій. До сего розуму одначе антанта ще не дійшла та, попарившись на Денікіні, пробує тепер переговорів з большевиками, а Українців лишає їх власній доли.

„В тім тяжкім положенню одна — що правда дуже невелика! — ґрупа Українців з окруження Петлюри пробує співділання з Поляками, думаючи що сею дорогою спекаєсь бодай одного ворога, та дійде до збудовання України. Подавляюча більшість Українців — а зокрема всі Галичани — є переконана, що всяка спілка з Поляками не доведе до нічого, хиба до невдач і втрат, бо спілка України з Польщею се спілка ягняти з вовком. Аристократична, імперіялістична та нетерпима Польща, а селянсько-робітнича, демократична і свободолюбна Україна се вогонь і вода. Хто хоче звести їх до купи, сей легковірна дитина а не реальний політик. Наслідком теперішної офензиви Поляків на Київ буде лише страшне знищеннє краю. Ся польська офензива се тяжкий удар в українство — тяжший ніж похід большевиків чи Денікіна, бо збурив селянство проти Укр. Директорії. Петлюра не збудує української держави по Дніпро, бо Україна хоче бути одним тілом нероздільним. Хто дарує Зах. Україну Польщі, Буковину і Бесарабію Румунії, а Лівобереже лишає Москалям, то вибрав цілком хибну дорогу до збудовання України.

„Про мою особу, не кидаю одначе каменем ні на ґрупу Петлюри, що робить грубу помилку, говорячи з Поляками, ні на Петрушевича, що пробував (доси без успіху) договоритись з російськими конституціоналістами, ні на ґрупи Винниченка чи Грушевського, що шукають (рівнож без успіху) порозуміння з рос. большевиками. **Всі ті проби подиктовані наміром як не сею то тою дорогою збудувати Україну.** Бажати би тільки, щоби се зрозуміли всі Українці, так в старім краю як і в Америці, щоби меньше сварились і жерлись між собою та не підозрівали один другого за зраду, але щоби натомісць більше працювали не язиком і сваркою, **а ділом** для визволення українського народу з усякої неволі, визиску і всякого иншого лиха. Що до мене, то від довшого часу маю сих вузко-партійних та особистих сварок уже досить і не думаю брати в них участи. Красше — думаю — прислужусь свому тяжко дітненому народови, як зверну увагу американських Українців, що в Европі сотки тисяч їх братів і сестер вмирають з браку даху над головою, із страшного голоду та холери, або в польській тюрмі від пошестий, без сорочки на тілі та без ложки теплої страви. Тому я покинув політику і хочу віддати всі мої сили — моє перо і моє слово — гуманітарній акції для тих, що вмирають без часу в старім краю. То є тепер моя реальна і безпартійна політика".

САМОСТІЙНІСТЬ САВЄТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

(Із зальцеведського української газети „Шлях").

„Нова Доба" по радіотелеґрамі з 19. березня доносить, що на нараді комуністичної партії України в Киеві принято постанову, щоб вільна, самостійна українська республіка була в союзі з російською республікою, при чому господарський устрій і військова сила мають бути спільними.

Проаналізуймо сю ухвалу.

„Вільна, самостійна українська республіка в союзі з російською республікою". Гарно. Проти такого союза нема що казати,—ми-ж сподівались, що ціла Европа перетвориться у такий союз самостійних вільних народів-держав.

„При чому господарський устрій і військова сила мають бути спільними".

Тут вже щось не те.

Бо що таке господарський устрій? Ні що инше, лише фінанси, економія та ще адміністрація краю. Отже рільництво, гірництво, промисл, торговля, податки (налоги), зелізниці, почта, банкове діло, монета і таке инше. Коли адміністрація, то розуміється, що й поліція і жандармерія, чи як там назвуть сторожів публичного ладу й спокою, теж туди належить. Що значить військова сила, сього й розбирати не треба.

Ось вам тільки таке застереженнє. Дрібниця!

Щож тоді лишається тій „вільній та самостійній Україні"?

Школа, мистецтво, церква, можливо, що й лікарська справа, преса і культурні товариства.

Одним словом, усе, що розуміємо під цивілізацією спільне, а лише самостійну культуру вільно вам розвивати.

Культура велика річ, се певне і певне, що народ, котрий має самостійну культуру, мусить стати самостійним.

Але чи можливо мати самостійну культуру, не маючи самостійної цивілізації?

А вже-ж, що можливо, тільки тяжко, дуже таки тяжко. Бо возьмім школи. Ясна річ, що на школи й на просвіту, та ще таку занедбану, як наша, треба гроший, богато гроший. Наш народ, славити Бога пізнав, що значить своя добра школа і він для неї не пожаліє гроша, але мусить сим грошем сам орудувати. Коли-ж господарський устрій буде спільний, то не тільки на кождий університет, але на кожду катедру треба буде добиватися гроший із спільної каси, а яке се вигідне і легке діло, то знають галицькі Українці.

Господарський устрій України мусить бути такий, як сього потребує наша земля й наш народ, наше ґеографічне положеннє і наші культурні потреби. А тут нам треба пристосуватися до господарського устрою Росії, бо се діло спільне.

Кождий край мусить дбати о те, щоб як найбільше добути з землі, щоб як найбільше зробити руками й машинами та як найвигіднійше й найдорозше продати. А тут тобі будуть прикази йти з Петербурга, бо се діло спільне.

Кождий горожанин хоче, щоб за податки, які він платить, були йому всілякі вигоди: і зелізниці, і шпиталі, і каналізація, усе потрібне і тому він хоче мати контролю через своїх послів над міністерством фінансів, щоб бачити, куди ідуть тії гроші, які він платить.

Тої контролі не міг би мати український народ, а коли-б її мав, то вона була-б дуже утруднена, бо „се діло спільне".

І куди ви не розженетеся у ваших культурних змаганнях, скрізь лобом вдарите в тую стінку, що називається „спільний господарський устрій". А що така стінка наскучить навіть довготерпеливому Українцеви, так можна бути певним, що він незабаром захоче сказати своє „ні". Але як? — коли „військова сила має бути спільна". Пішле правительство синів вояків, щоб стріляли на збунтованих батьків, так як бувало давнійше.

Одним словом, ухвала комуністичної партії України, се ніж на своє власне горло. Такусаму благодать мусів би нам нині дати давний, царський устрій, бо годі, щоб після великої війни не дозволяли якомусь, та ще такому великому народови, як наш, розвивати своєї окремої культури.

Але друга річ дозволити, а друга спиняти. Можна посадити дерево так, що воно мусить всохнути і культура, коли ви їй не дасте потрібної підмоги, коли вона з цивілізаційного устрою не тягнути-ме своїх соків — змарніє. А проте тільки й ходить, щоби українська культура марніла, бо наш народ навіть тепер, в таких важких для себе часах, виявив надто велике змаганнє до власної культури.

З київської ухвали видно, що нова влада Росії дише до України тимсамим духом, що й давна. Вона хоче одного: тримати Україну в своїх лебетах для лакомства лукавого, хоче українського хліба, сала, угля то що, та ще, і то конечно, Чорного моря. Без сього їй ніяк не можна обійтися, се сказав сам Троцький. Але такий арґумент не видержує критики. Таксамо можуть сказати Українці, що їм без Порт-Артура нема життя, або без Владивостоку, тільки та ріжниця, що Москаль висміяв би Українця за такий вислів, а Українець, коли йому говорять, що Росія не може істнувати без Чорного моря, киває головою і каже: „а вжеж, а вжеж", та ще хвалиться, що мовляв, ось яке добро виборoли ми для свого народу. Велике добро! — нове вино в старій бочці, а для нового вина треба й нової посуди, сею-ж посудою може бути лише справжній демократичний устрій, пошанованнє волі народу.

Ми певні, що коли наш народ спитають, яка його воля, то він скаже: хочу бути хазяїном на своїй власній загороді, хочу сам порядкувати своїм ділом.

Союз річ гарна, але він ніяк не може бути маскованою експльоатацією, фарисейським стремліннем до імперіялізму.

Бо що значить отся спільна „військова сила"?

Нам не треба ніякої військової „сили", що найбільше треба міліції для вдержання конечного ладу й для охорони землі перед заборчими спокусами сусідів, а така міліція може бути лише територіяльна. Спільної „військової сили", котра виснажувалаб нашу молодіж, марнувалаб міліони щонайкрасших літ і була сокирою на спільному топорищі — такої „військової сили" нам не треба — се новий імперіялізм.

Перше був імперіялізм з правої руки, а сей був би з лівої, а звісна річ, що лівою можна не гірше орудувати як і правою, тільки треба трохи привички та вправи.

Вправи наші союзники вже дещо набрали, а звикнути теж не тяжко; треба собі тільки сказати: се потрібне, сього вимагає діло, се „конечне зло" і т. д.

Можна згодитися на господарський союз, на те, щоб була свобідна торговля між обома республіками, без комор і оплат, можна навіть забезпечити собі право першого купна, значиться, що приміром Україна обовязана перше продати збіже Росії, а лише тоді кому другому, а Росія таксамо Україні дерево, шкури, то що, але на спільний господарський устрій ніяк не може згодитися нині народ, що шанує себе і хоче бути дійсно самостійним.

Одно і друге виявив український народ в такій мірі, як жаден з сих народів, що добиваються волі і тому люди, які думають ощасливити його „спільним господарським устроєм" і спільною „військовою силою" та всякими иншими спільностями, дурять себе і других.

Timeo Danaos et dona ferentes (Боюся Греків, навіть, коли несуть дарунки).

Аз.

Олександер Колесса.

СТРІЛЕЦЬ І ПАВА.

(З низки пісень „Кровавими слідами")

Гей, по садочку павонька ходить,
Золоте піре по квітах ронить;
Ой то не пава, то моя мила
Вінок рутяний позолотила;
Рвала барвінок і розмай-зілле
Буде в неділю її весілле...

Стали в неділю всі дзвони грати;
А мені... грають в полі гармати.
Мою миленьку ведуть бояри;
Мене в окопи кличуть жовняри.
Моя миленька на посаг сіла;
А наді мною... смерть пролетіла.
Моїй дівчині грає музика;
Мене лоточить туга велика.
Іде від шлюбу моя миленька;
В мене... гадюки коло серденька!:
Одна гадюка: — Зрадила мила...
Друга гадюка: — Смерть і могила!
Ой одна гадка: — Не можу жити...
А друга гадка: — Кровю пімстити!
Темної ночі через ліщину
Іду до тебе, любко, в гостину...

Гей по садочку та павич ходить,
Пишную паву під крильце водить.
Стрілець виходить ізпоза хати
Став горді пави на око брати...
— Ой ти, дівчино, зраду вчинила,
Мене у гості не запросила...
Ти не просила, сам ся запрошу!
Тобі весільні дари приношу...
Несу гостинець для любки моїй:
До самопалу гострі набої!...

Ой раз він стрілив — упала мила;
А друга куля богача вбила;
Третій раз стрільчик не довго мірив
Та у серденько сам себе вціли...

ДЕКЛЯРАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНО-ДЕРЖАВНОГО СОЮЗА.

Заява до українського громадянства.

Віденъ, дня 10. квітня, 1920.

Волею українського народу, зорганізованого в Українську Центральну Раду, була відновлена після кількох століть національного поневолення Українська Держава — Українська Народня Республіка. Повставши в часі нескінченої ще тоді світової війни, на початку російської революції, вона зустріла на шляху свого відродження великі трудности, з окрема з боку імперіялістичних своїх сусідів — Росії і Польщі.

Московські большевики, вірні традиціям старого московського великодержавства, споконвіку ворожого Україні, вступили в війну проти українського народу, бажаючи тим надужити його волю.

Не діставши ні від кого допомоги в сій тяжкій боротьбі і не зорганізувавши ще власних військових сил, український уряд ввійшов в мирові переговори з німецьким правительством, щоби забезпечити собі необхідну поміч. В наслідок сього ввійшло на Вкраїну німецьке військо. Та висше німецьке командуваннє, не розглянувшись в політичних відносинах молодої демократичної держави, зробило нерозважний крок, допомігши утворити державний переворот в супереч волі українського народу.

Утворена в перевороті гетьманська влада — національно-українська зовні і антинаціональна і антинародня по суті — не могла здобути симпатій української демократії та й не хотіла зближення з нею. Противно, значна частина української інтеліґенції терпіла в тюрмах і концентраційних лаґерях, зізди українського селянства заборонялись, скрізь по Вкраїні верталась до панування над землею і селянами великі земельні власники, а до влади приходила стара російська адміністрація. Найбільше свідомі частини українського війска, які протягом короткого часу були уже орґанізовані українською владою, розформовувались, а натомісць формувалися російські добровольчі частини.

В сей тяжкий період свойого життя український народ сконсолідував свої національні сили у Всеукраїнський Національно-Державний Союз — орґанізацію, в яку ввійшли представники всіх українських партій і громадянських ґруп. Спроби Національно-Державного Союза ввійти в порозуміннє з гетьманською владою в цілях уникнення заворушень, що в катастрофічний спосіб могли-б відбитися на незміцненому ще державному орґанізмі України, не дали позитивних наслідків, бо гетьманська влада схилялася все більше і більше на бік російських орґанізацій. Акт про федерацію з Росією остаточно порвав слабі звязки між владою і українською демократією. Український Національно-Державний Союз, перетворений в Український Національний Союз, мусів стати на чолі народнього руху проти гетьмана і утворити верховну владу України — Директорію, яка на чолі українських республіканських війск увільнила Україну від гетьманських військових сил і ввійшла в Київ.

Скоро після сього, у відповідь на успіх українського національно-державного руху висловив свою волю до зєдинення з Великою Україною український народ Галичини і Буковини.

Знову для України наступив час творчої державної роботи. Але московські большевики, скориставши з незорганізованости і ослаблення українського народу в боротьбі з гетьманом, вдруге прийшли на Україну. Разом з сим продовжувалась офензива Поляків, що ранійше була розпочата проти Галичини.

Грізний момент вимагав надзвичайного хисту і енергії від Верховної Влади. Проте Директорія не знайшла в собі ні здібности, ні волі — згуртувати навколо себе і використати всі творчі сили країни. Одержавши владу від Національного Союза, вона пійшла в розріз з принципами, положеними в основу Українського Національного Союза, віддаючи інтереси державні в жертву інтересам партійним і не допускаючи виявлення корисної громадської ініціятиви.

В таких невідрадних умовах розпочалася смертельна боротьба з ворогами української державности. Вона проходила тяжкими щеблями, але в ній скристалізувалася непохитна воля українського народу на незалежне життє, на сполученнє розірваних його земель в одно неподільне державне тіло, і виявилися чини надзвичайного героїзма і відданости.

Ся боротьба ще не скінчена.

Вона продовжається і нині на скрівавлених степах України. Та вона проходить поза впливами орґанізованої громадськости, як і поза впливами самої Верховної Влади, розбитої, розкиненої і дезорієнтованої.

Обставини вимагають громадської ініціятиви і творчости, і в наслідок сього відновляють свою діяльність **Національна Рада у Каменци,** перетворена з бувшого перед тим Національно-Державного Союза, і **Національно-Державний Союз у Відні.**

Опираючись на завойоване трьохлітньою крівавою боротьбою право українського народу — бути державним господарем на своїй землі і в переконанню, що він до останнього не зложить зброї і не допустить панування окупантів, — Український Національно-Державний Союз буде йти до своєї мети шляхом і способами Національно-Державного Союза, заснованого в подібний тяжкий момент у Києві, обєднуючи всі національні сили і використавши увесь досвід найновійшого періоду велитенської боротьби України за свою незалежність.

Мета Союза.

Український Національно-Державний Союз поставив своєю метою:

а) змаганнє до сполучення усіх українських земель в одній самостійній та суверенній українській державі. Стоячи на тім принципі, Союз поборювати-ме всякі спроби анексій українських земель;

б) створенне в українській державі конституційно-републіканського ладу, форму якого вирішить перший український парлямент, вибраний на підставі загального голосування пятичленної демократичної формули.

Щодо внутрішньої політики — Український Національно-Державний Союз буде стреміти до відбудови української національної держави, забезпечуючи внутрішній спокій і правний лад і кладучи в основу діяльности уряду справедливе й рішуче, але людяне відношеннє до всіх громадян держави, рівночасно признаючи неукраїнським національним меньшостям належні їм права. Союз буде обстоювати переведеннє поступових і справедливих реформ соціяльних, виключаючи диктатуру, якого небудь стану чи соціяльної кляси.

Не порушуючи суспільної рівноправности усіх станів і кляс на Україні, Союз має на меті опертися на найбільше численнім соціяльнім елементі українського народа — на селянстві і тому обстоювати-ме здійсненнє земельної реформи в розумінню забезпечення землею безземельного і малоземельного селянства, як основи української державности.

Робітничій клясі хоче Союз забезпечити соціяльну самодіяльність і охорону праці перед визиском, як і належний вплив на устрій державного життя.

Українсько-польські відносини.

У навязаних українсько-польських зносинах виявляв польський уряд свою волю підпомоги українському народови при творенню української держави, але правдивости сього заперечили події, що наступили в останнім часі:

а) занятою польськими військами українською територією управляє сам польський уряд, наче окупованою землею, не допускаючи там українського уряду до ведення державної роботи;

б) на українських землях польської окупації не істнує умов горожанського життя, бо, остаючись під безнастанним польським терором, українське населеннє не тільки не певне свого майна, але й свого життя;

в) все те явно свідчить, що польський уряд не має доброї волі до справедливого розвязання українсько-польських міждержавних відносин і що він хоче відбудувати колишню історичну Польщу.

Український Національно-Державний Союз стоїть на принципі добросусідських відносин України з Польщею, але вва-

жає, що доки з боку польського уряду ведеться імперіялістично-заборча політика супроти української території, то всякі зносини української влади з польською є неможливі.

Варшавська декларація з 2. грудня 1919 р. про Східну Галичину.

Український Національно-Державний Союз стверджує, що український народ Східної Галичини і української части Буковини на підставі права самоозначення через своїх легальних заступників, зібраних в Українській Національній Раді у Львові 14. падолиста 1918. р., а потім в Станиславові 3. січня 1919. р., заявив рішуче бажаннє своєї самостійної держави та прилучення його національних областий до Придніпрянської Української Народньої Республіки. З другого боку Найвисша Рада держав Антанти рішеннєм з 11. липня 1919. р. постановила уповноважити польське правительство упорядкувати цивільну владу в Східній Галичині, під умовою, що польське правительство заключить договір з державами Антанти на умовах територіяльної автономії та права самоозначення населення Східної Галичини.

Тому Український Національно-Державний Союз узнає Варшавську декларацію з 2. грудня 1919. р. неважною та позбавленою всякої обовязуючої сили для українського народа.

Українсько-російські відносини.

Численні спроби ліво-соціялістичних українських кругів, ідейно близких до московських большевиків, порозумітися з останніми в справі української державности привели до нічого, рівно як і аналоґічні спроби право-консервативних українських кругів порозумітись з російськими ліберальними і консервативними кругами не дали ніяких позитивних наслідків. І червона армія Леніна і консервативна влада Денікіна в справі українській думають і чинять однаково: усі російські партії від крайних лівих до крайних правих пересякнені імперіялізмом, ідеєю „единої неділимої Росії" в старих межах, і погодяться з фактом незалежної української держави тільки тоді, коли всі їх зусиля в протилежнім напрямі окажуться даремними перед непереможною волею і силою українського народа, перед непереможним ходом історії і льоґіки подій.

Відношенне до сучасної Соціялістичної Савєтської Української Республіки під протекторатом Росії.

На українській території, окупованій російсько-большевицькими військами, є уряд, що називає себе урядом Української Незалежної Савєтської Соціялістичної Республіки і намагається перед закордонним світом репрезентувати себе як правний уряд українського народа і його землі.

Український Національно-Державний Союз заявляє, що сей савєтський уряд на Україні не є правним урядом українського народа, а тільки адмінтративним орґаном правительства московського на Україні, що не має жадного права говорити в імени українського народа.

Державна незалежність сучасної Української Савєтської Соціялістичної Республіки, що проклямується московськими большевиками, є фікція. Україна під московсько-большевицькою окупацією є нині безправною провінцією, яка безмежно визискується, а всякі найменьші вияви протесту задавлюються чрезвичайками й військовими експедиціями й иншими випробованими способами большевицько-московського управління.

Орієнтація на власні сили.

Розважуючи сучасне міжнароднє положеннє, в якому находиться Україна, Союз вважає за доцільне покласти цитому провідну лінію, аби сполучити усі наші сили та одностайно стати до оборони української території перед всяким посяганнем наших ворогів. А коли необхідно шукати союзників для здійснення нашого державного права, то належить негайно зробити міждержавні заходи там, де є запорука зреалізовання нашої головної мети: сполучення усіх українських земель в одній самостійній українській державі.

Військо.

Для забезпечення нашої державности необхідно зібрати розкинені нині частини українського війська; поставити їх як одноцілу боєву формацію під умілим і одвічальним проводом та обєднати їх однодушним стягом: добувати волю України. Завданнєм армії — здобувати українську землю і піддержувати своє правительство у виконуванню державної влади, полишаючи веденнє політики в руках покликаних чинників: правительства і народнього представництва. Коли наше військо так сповнить обовязок для себе і батьківщини, то доконає найвисшого геройського діла.

Верховна влада і правительство.

Український Національно-Державний Союз рішучо підносить свій голос за потребу негайної реорґанізації влади, що має бути переведена зараз і за порозуміннєм з орґанізаціями українських політичних партій, з осібна з Українською Національною Радою і Українським Національно-Державним Союзом, так аби нове правительство було виразником волі українського народа та представником сконсолідованої влади, яка ставитиме вказані національно-державні завдання та непохитним ділом доведе до їх здійснення.

Так зложене українське правительство мало би право до часу зібрання народнього представництва (парляменту або передпарляменту) залагоджувати найконечнійші державні справи, стараючися в першу чергу перевести орієнтацію на єдину державну політику як на Україні, так і поза її межами.

На таких умовах Український Національно-Державний Союз готовий допомагати до сконсолідовання української влади та приняти участь в державнім будівництві самостійної і суверенної Української Народньої Республіки на основах дійсного народовладства і при обєднанню усіх українських земель в одну державну цілість.

Отже, в імя будучности і життя українського народа Український Національно-Державний Союз кличе усі українські політичні партії, ґрупи і орґанізації до створення всеукраїнського національного фронту! Пора, яку переживаємо — се велика загроза долі всього українського народа. Тому прийшов час залишити всякі партійні роздори, бо українська нація кличе всіх до обєднання в праці і розважного проводу, коли маємо стати дійсними правними господарями на своїй землі — у своїй державі!

Українська Народня Републіканська Партія.
Українська Партія Самостійників-соціялістів (У. Н. П.).
Українська Народня Трудова (Національно-демократична) **Буковинська Партія.**
Українська Народня Трудова (Національно-демократична) **Галицька Партія.**
Українська Партія Соціялістів-федералістів.
Партія Хліборобів-демократів.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

В Києві.

„Вперед" на основі часописних звідомлень з України подає: Культурне українське життє не припиняється. Старі українські діячі як Єфремов, Саліковський і Ніковський без перепон виконують свою працю. Відколи не стало денікінців, ведуть далі свою роботу всі українські наукові інституції та народні й середні школи. Функціонують три українські театри і опера, театр Саксаганського і „Молодий театр" під кермою Леся Курбаса.

Перехрещеннє Катеринославу.

З ініціятиви катеринославського учительського товариства перемінено назву Катеринославу на Січеслав.

Декларація Всеукраїнського Революційного Комітету.

„Вперед" подає: Всеукраїнський Ревком проголосив декларацію воєнної політики савєтської України. Основою її є згода Всеукраїнського і Всеросійського Центрального Виконуючого Комітету. Вся область изволеної України найдальше до унормовання взаємовідносин обох республік повинна складати два військові округи, які входять в загальну систему двох республік. Пролетаріят і селянство України творять українську червону армію з українською командою. Для червоноармейців відчиняються курси червоних командирів. Завданнєм червоної української армії є знищенне партизанщини. Українська червона армія не повинна приймати в свої ряди партизанів.

„Лицарі" єдиной.

Добровольці зареквірували в Севастополі капітали Дніпросоюза.

Скасованнє бльокади на письмі.

Не вважаючи на скасованнє антантою бльокади, всі морські шляхи на Чорному морю заблькoвані антантськими кораблями.

В Новоросійську.

В Новоросійську команди всіх пароплавів, броненосців, крейсерів і міноносок повстали і підняли на щоглах українські прапори.

МАЛО Є ТАКИХ
УКРАЇНЦІВ СЕРЕД СЛАВЯН В АМЕРИЦІ, КОТРІ БИ НЕ ЗНАЛИ, ЩО

BOSAK STATE BANK
SCRANTON, PA.

Є ТИМ СЛАВЯНСЬКИМ БАНКОМ,
ДЕ МАЄТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТИ В НАЙБЕЗПЕЧНІЙШІМ МІСЦИ,
ДЕ ВАШІ ГРОШІ МОЖЕТЕ СКОРО І ЛЕГКО ПЕРЕСЛАТИ ДО КРАЮ,
ДЕ МОЖЕТЕ КУПИТИ ШИФКАРТУ НА НАЙЛІПШІ КОРАБЛІ,
ДЕ З УРЯДНИЧИМ ЗНАННЄМ ВИРОБЛЯЄ ДЛЯ ВАС КРАЄВІ НОТАРІЯЛЬНІ СПРАВИ.

В кождій потребі звертайтеся все до: 51—

BOSAK STATE BANK,
SCRANTON, PA.

ДОРОГА НА УКРАЇНУ ОТВЕРТА

Хочете їхати до старого краю, приїздіть або приходіть до нас а ми о призвіл на виїзд постараємося в кількох днів. 48—

Посилайте гроші лише через нас.

По всякі інформації звертайтеся на адресу:

HENRY J. SCHNITZER STATE BANK,
141 WASHINGTON STREET, NEW YORK, N. Y.

НОВА МАПА ГАЛИЧИНИ

Вже вийшла з друку нова мапа Галичини в українській мові. На ній є виразно намальовані всі міста, місточка, гори, ріки, зелізниці і села. Такої мапи ще в Америці не було. **ЦІНА ЛИШЕ 25 ЦНТ.** (Принимаємо одноцентові марки). Замовляйте зараз, бо наклад невеликий. 36—

PEOPLES SUPPLY CO., Dept. 1, Sta. D., Box 51, New York, N. Y.

Найліпші Кораблі для наших Українців:

May 5.	S. S. Regina d'Italia	Odessa
May 11.	Canada	Trieste
May 22.	Dante Alighieri	Trieste
May 22.	Mangolia	Hamburg
May 22.	Noordam	Rotterdam
June 1.	New Amsterdam	Rotterdam
June 19.	Manchuria	Hamburg

Кораблі ідуть впрост до Одеси.

Ми доставляємо наших пасажирів на сам корабель. Ми поручаємо лише найліпші лінії корабельні. Спеціяльну опіку віддаємо для жонатих еміґрантів і даємо їм

ТРЕТОЇ КЛЯСИ КАБІНИ.

По другій стороні урядник компанії очікує пасажирів і відводить їх до поїзду. Я обезпечую пакунки від всякої втрати.

Коли Ви маєте пашпорти приходіть сейчас. А коли не можете дістати пошпорт, то ми дістанемо його для Вас сейчас. — Пашпорти дістаєсь в 4-ох днях.

Гроші пересилаєсь через AMERICAN EXPRESS COMPANY. Коли Ви вислали гроші до Европи і не знаєте чи гроші дійшли, то я дізнаюсь про се для Вас.

Коли Ви хочете спровадити сюди свою родину, ми дамо Вам інформацію. Даємо також інформації про полонених. 33—

ARMIN HERZEG,
127 WASHINGTON STREET, NEW YORK, N. Y.

НАДЗВИЧАЙНА ОФЕРТА.
Для ослаблених мущин.
Потребуєте післати нам лише 50 центів

Ослаблені мущини як також недовні, діотануть радикально і раз на все вилічені через ужите средства NOVO. Є се, можна сказати, чудове средство, яке вилічило вже тисячі недужих мущин. Коли Ви є нужді, коли долягає Вам нервове ослабленє, коли утратили силу, коли маєте незнаходу, зимні руки і ноги, біль голови, запір, диспепсію, слабість нирок або инші недуги каналу урінового, неприємні сни, боязнь стрічатись з людьми, як се робіть другі, то дістаньте з [illegible] средства NOVO. Се средство в розмірно короткім часі зробить Вас сильним, здоровим і щасливим, так що будете вольні уживати всякі приємности житя. На доказ і для переконаня Вас о сім, що NOVO средство се дійсно зділає, вишлемо Вам ДАРОМ таку скількість сего средства, що Вам вистане на 15 днів, наколи пришлете нам свою адресу і імя, як також 50 центів в почтових марках або ґотівкою на оплачене почтової пересилки і опаковане. Просимо звернути увагу на се, що се не є мала пробна пачка, але комплетний запас, вистарчаючий на 15 днів, який дуже часто вистарчає на лічене. Оферта є важна лише на ограничений час. Напишіть до нас безпроволочно, надміняючи часопись, в якій Ви читали се оголошене а ми вишлемо Вам сейчас згадане средство.

Novo Company, Dept. 23,
BOX 4000, PHILADELPHIA, PA.

УКРАЇНСЬКИЙ ДОКТОР
ДР. М. МІЛОЄВИЧ
бувший воєнний доктор в старім краю. 55чс68

DR. M. MILOJEVICH,
417 WOOD STREET,
PITTSBURGH, PA.

ВЕЛИКА БІДА І НЕЩАСТЄ

Природа обдарила Вас інстинктом, однак Ви самі не користаєте з сего.

Ослабленє є першим проявом і то цілком певним. Малі забурення є сиґналом перед небезпекою та кличем „будь осторожний". Кождий внутрішний орґан, то є жолудок, кишки, утроба, дають заздалегідь остереження. Однак 9 людий на 10 легковажить собі ті остереження, в часі коли можна легко запобічи злому. Ждуть аж прийде сильна небезпека, якій зарадити приходиться дуже тяжко і довго.

Коли лише зауважаете найменьшу нереґулярність в травленню, сейчас ужийте світової слави „КАЛЬВАРІЙСЬКЕ" Вино Лічниче. „Кальварійське" Вино Лічниче прочищує жолудок і кишки, увільняючи орґани від трійливих складників. „Кальварійське" Вино Лічниче додасть Вам силу, кріпкости і здорового вигляду. Знова будеш мати охоту до праці і забави.

Кальварійське Вино Лічниче є затверджене в Департаменті Патентовім Злуч. Держав в Вашінґтоні, Д. К. Ціна бутельки лише $1.50 і 6 цнт. податку. До набуття в аптиках, в славянських складах, у аґентів або прямо у витворця і властителя: D. Wroblewski Co., одинокий фабрикант, M-1, 196 E. 4th St., New York, N. Y.

ХУСТКИ

висилайте або беріть з собою до старого краю, бо там нема. Маємо великий вибір хусток зимових і літних. Ціна їх як слідує:

Хустини літні:

Хустина шіфонкова, 32x32 цалів, без тороків, біла, сина або рожева	$3.00
Хустина чисто шовкова, 32x32, без тороків, біла	5.00
Хустина чисто шовкова, 1x1 ярд, з тороками, біла, сина, жовта або рожева з цвітами	7.00
Хустина Кашмірова, 1x1 ярд, чорна або бронзова з френдзями	4.00
Хустина тонка вовняна, 1x1 ярд, з тороками, біла, вишивані цвіти	8.00
Хустка зимова до завиваня, 2x2 ярди, з тороками	9.00
Хустка зимова лекша, 2x2 ярди	7.00
Хустка з волочки, 52x52 цалі, грубо роблена, лише біла	7.00
Хустка з волочки, 42x42, біла або чорна	3.50

Хустки висилаємо за попереднім надісланнєм грошей або посліплатою (C. O. D.). 56c—

UKRAINIAN BAZAR,
168 E. 4th St., bet. 1st and Ave. A,
NEW YORK, N. Y.

ROSALIE F. JANOER
АДВОКАТ-ЖЕНЩИНА,
інтересуючись справами робітництва, уділяє поради в справах цивільних і карних. Головний офіс: 302 Broadway, New York City. Вечерами в дома: 128 West 13th St. 33вс—

ПОЗІР УКРАЇНЦІ!

Велика спосібність для тих, що хотять тут купити господарку.

На продаж 40-акрова фарма, близько Олбани, 2½ милі від гостинця і міста. Здорова і красна околиця, добрі будинки, 4 корови, кінь і знаряди господарські. Ціна за всьо $2.200, готівки $600.00, решта на догідні сплати. Маю кілька инших фарм, більших і менших. Голосіться листовно або особисто на слідуючу адресу: 53,5,6

THEO. SOLOWEY,
111 — 9th St., Jersey City, N. J.

Cut Your Shoe Bills in HALF — Shoes for All — FREE BOOK

ЗНАМЕНИТА НАГОДА. ЧОРНІ МУЖЕСЬКІ ЧЕРЕВИКИ. $6.00 ВАРТОСТИ ЗА $3.98

Style A-101, Міра 6 до 11.

Вигідні, стилеві, тривалі. Зважте, що вони є тривалі, знамениті до ношення, гарного крою а скіра знаменита. Защадите гроші і набудите найліпші черевики.

$3.98

Жадайте Катальоґа добрих річий для цілої родини. 55-56

UNITED STORES CO.,
Box 538, Lancaster, Pa.

ФАРМИ! ФАРМИ!
в ROME, N. Y.

1) Фарма, 105 акрів, доброї землі, при стейтовій дорозі, будинки 1-шої кляси, сад овочевий, сировня, сайло на 150 тон, 14 коров (Голстін), 3 коні, 19 безрог, 50 курий, машини до поля, вози. Всьо, що на сій фармі находиться за

$6.800, ВПЛАТУ $3.000.

2) Фарма 84 акрів доброї землі, будинки добрі, сад овочевий, 6 коров, 3 коні, 7 пацюків, 1 льоха, 80 курий, качки, машини, вози і все, що потрібне є на сій фармі.

ЦІНА $6.000, ВПЛАТИ $2.500.

3) Дім до спродання, 1-шої кляси, бани і гаражі на автомобілі і грунт до сего дому, при головний стріті, річка плине позаді дому, добре на гуси і качки.

ЦІНА $2.800, ВПЛАТИ $1.800.

Родимці! Околиця Роме, Н. И., є дуже добра, тут є дуже богато наших людий фармерами, а також є всякі фабрики, де добре заробляють. В сім місті є три кат. церкви, два відділи У. Н. Союза і Р. Н. Союза. Місто більше як Рим. 54-56

Прошу голоситись листовно до:

ІВАН ЛАВРУК,
306 SO. MADISON ST., ROME, N. Y.
Telephone: 1377.

ВИНАХІДНИКИ

Вишліть мені модель або рисунок Вашого винаходу для еґзамінації. 37чс—

Жадайте мою книжочку винаходів п. з. „ПОРАДНИК ДЛЯ ВИНАХІДНИКІВ", котру отримаєте ДАРОМ.—Пишіть до меен по українськи.

Marcin Labiner,
Reg. Patent Atty. (S.),
15 PARK ROW, NEW YORK

ДО ГАЛИЧИНИ

ВИСИЛАЙТЕ ГРОШІ ДЛЯ ВАШОЇ РОДИНИ АБО ДО ТАМОШНИХ БАНКІВ ЛИШЕ ЧЕРЕЗ НАС.

ПЕРЕКАЗИ банкові видаєсь на банки всіх більших міст. ГРОШІ ПЕРЕСИЛАЄСЬ телеграфічно ПО НАЙНИЗШИХ ЦІНАХ. СКОРЕ І ПЕВНЕ ДОРУЧЕННЄ ҐВАРАНТУЄСЬ. 55c—

Години офісові: Щодня від 10. рано до 3. пополудни, в суботи від 10. рано до 12. пополудни. Кождого понеділка отворено вечерами до 8. години.

IRONBOUND TRUST COMPANY,
MARKET & FERRY STREETS, BRANCH: 210 FERRY ST.
NEWARK, N. J.

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО

ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ ПО ДНЕВНІМ КУРСІ ДО ГАЛИЧИНИ, ПОЛЬЩІ, РУМУНІЇ І ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНИ З ПОВНОЮ ПОРУКОЮ.

ПРОДАЖА КОРАБЕЛЬНИХ КАРТ НА ВСІ ЛІНІЇ.

Виробляємо в скорім часі паспорти. Затверджуємо повновласти і всякого рода американські і краєві документи. Всіляких порад на жадане уділяємо безплатно, особисто і листовно.

Коли хочете спровадити своїх кревних з краю удайте ся до мого бюра.

EMIL GERMANUS
Мировий судія і Нотар публичний.
Бюро заложене 1890 р. 17c—
185 SPRINGFIELD AVENUE, cor. MERCER STREET.
Філія:
206 FERRY STREET, NEWARK, N. J.

Др. КАУФМАН ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ

Єсли хочете совісної поради в якій небудь Вашій недузі, прийдіть до д-ра КАУФМАНА, з ним в рідній мові поговорите, він Вам скаже відразу, і пізнає ся на Вашій недузі, чи Вам лічене що поможе.

Др. Кауфман ЛІЧИТЬ всі отсі недуги: МУЖЕСЬКІ І ЖІНОЧІ. Задуху (астму) лічить новою машиною примінюючи електрику і помповане воздуху. ДР. КАУФМАН лічить затроєня і неправильности крови, ревматизм, ломане костий, болі голови, завороти, болі крижий, недуги жолудка, катар легких і жолудка, нирок, міхура, параліж, випадане волося. Лічить всі жіночі недуги, яко АКУШЕР СПЕЦІЯЛІСТ ЛІЧИТЬ УСПІШНО ІНФЛЮЕНЦУ І ЗАПАЛЕНЄ ЛЕГКИХ.

S. M. KAUFMAN 111 E. 7th STREET, NEW YORK CITY

Год. офісові: що дня від 9. рано до 9. веч., в неділю від 9. рано до до 4. пополудня. — Телефон Орчард 6352.

НЕДУЖІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпінях і попали в зневіру і все занехали, то зголосіть ся, щоб бути безплатно огляненим і засягнути моеї опінії та поради. Позаяк я маю 17-літну медичну і операційну практику в лічению ХРОНІЧНИХ, НЕРВОВИХ І ЗЛОЖЕНИХ НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН, Ви осягнете користи з мого досьвіду кождого разу, коли лише мене відвідаєте. Я приміню для Вас найновійші наукові методи лічення, так електричні як і медичні, якими розпоряджаю. Коли після моеї опінії я не буду міг Вам помочи, то я не потребую Ваших гроший. Коли Ви є недужі, ослаблені, нервові або вичерпані, порадьте ся мене ще нині.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

КОТРІ ТЕРПЛЯТЬ НА ХРОНІЧНІ, НЕРВОВІ, КРОВНІ, СКІРНІ АБО ЗЛОЖЕНІ НЕДУГИ, АБО КОЛИ ВИ Є ДІТКНЕНІ ДОЛЯГЛИВОСТЯМИ ЖОЛУДКА, КИШОК, ПЕЧІНКИ І НИРОК, АБО КОЛИ МАЄТЕ РЕВМАТИЗМ, БОЛІ В КРИЖАХ АБО ВЯЗАХ, ВТРАТУ АПЕТИТУ, БОЛІ ГОЛОВИ, ЗАПІР, ЗАВОРОТИ ГОЛОВИ, КАТАР ГОЛОВИ, НОСА І ГОРЛА, ПОРАДЬТЕ СЯ У МЕНЕ.

Не тратьте більше часу ні гроший.

Мої офіси є заосмотрені новими електричними і механічними апаратами, які дали поміч, коли другі методи завели.

Сотки специялістів як у мущин так і женщин уникнено через скоре властиве застосоване найновійших наукових метод.

Мої ціни за лічене є дуже приступні і не більші як Ви в силі і хочете заплатити за поміч і успіхи осягнені через мене.

ПАМЯТАЙТЕ. Порада і ОГЛЯДИНИ даром. Зволікане, недогляд і невластиве лічене є небезпекою. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все заосмотреного лікаря.

Години принятя: від 9. до 4. попол. і від 6 до 8 вечер. **DR. RUSSELL,** В неділі і сьвята від 10-ої до 2-ої в полудне.

176 E. JEFFERSON AV., другі двері на схід від Будвард, DETROIT, MICH.

Звісний Dr. GREY Специяліст

ПОНАД 30 ЛІТ
В ШТУЧНІМ ЛІЧЕНЮ ЕЛЕКТРИКОЮ

117 E. 17th St., БЛИЗЬКО UNION SQUARE **New York City.**

Він уже вилічив тисячі людий і бажав би і Вас вилічити, коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, ечему, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невральґію, нервовість, болі крижий, слабости носа, горла і жолудка, кашель, застуду, запалене легких або всяку иншу хронічну недугу. Коли лікар, який лічив Вас ще не вилічив Вас, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Грея, бо він вилічить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі ціни.
Години: від 9-ої до 8-ої; в неділі від 9-ої до 3-ої.

ХОРІ МУЩИНИ

або женщини, котрі терплять на нервовість, на хронічні або застарілі слабости, нехай зайдуть до др. Кавфмана, спеціяліста, під ч. 607 Маркет улиця, Філядельфія, Па., і забудуть свої клопоти. Він має 20 літ досьвіду і специяліст може скорше віднайти причину ваших дійсних клопотів. Він може Вам дати поміч яка в короткі приверне Вам нове добре здоровлє.

Він має в своїм офісі всі нові апарати до оглянення хорих, як ЕКС-РЕЙ машину і инше, і є так випосажений, що може робити розклад крови, аналізу урини, та инше.

Він має нові електричні апарати для обслуги людий на слідуючі слабости:

СТЕТІК ЕЛЕКТРИСИТИ—На нервові клопоти.
ОЗОН ІНГАЛЕЙШЕН—На всі хороби легких, бронхітіс і катар.
ЕЛЕКТРІК ОСКІЛЕЙТОР—На болі нирок, жолудка, внутренностей, хребта і инше.
ГАЙ ФРЕКВЕНСИ ВАОЛЕТ РЕЙ—На ревматизм, запалене, штивність і подібні слабости.

Читайте, що говорить вдячний пацієнт по тім, як його лічив через короткий час др. Кавфман:

„Мій дорогий доктор Кавфман:
„Велика дяка Вам за вилічене мене по короткім лічению.
„Мій клопіт був сей, що я мусів вставати в ночи 5 або 6 разів відливати воду і чувем при сім великий біль. З тим прийшов я лічити ся. Я сказав Вам, що я терплю на се від 18 літ і Ви мене лічили від Авг. 29. до Окт. 20 1919 і вилічили мене зовсім докладно.
„Кождий, котрий має хоробу сего рода, повинен йти до Вас на лічене, а я певний, що скоро буде вилічений.
„Дуже вдячний Вам за се, що Ви зробили для мене.
Ваш пацієнт,
(Адреса на жадане). „No. 8862—Н. Лайош".

Dr. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET, PHILADELPHIA, PA.

Кождий мущина і женщина, які є хорі, можуть мати оглядини лікарські даром, позаяк оглядини і порада є безплатні. Години офісові від 9. рано до 8. вечер. В неділю від 10. рано до 1. пополудни.

ВЕЛИКА ПАРТІЯ НАШИХ ЗЕМЛЯКІВ ВЕРТАЄ ДО КРАЮ ПІД ОПІКОЮ ПРОВІДНИКА

Український Банкер ГЕНРИК К. ЗАРО посилає велику партію наших земляків під опікою провідника, котрий заопікуєся людьми і завезе їх з Ню Йорку до Европи. Український Банкер ГЕНРИК К. ЗАРО рішився післати свого представника в тій цїли, щоби всі, котрі ідуть через його Банк, не мали ніяких перепон в дорозі з Ню Йорку до рідного краю. Представник українського Банкера ГЕНРИКА К. ЗАРО буде також наглядати, щоби багаж не затратився в дорозі, тільки щоби в цілости і в неушкодженім стані дістався на місце призначення. — Всі, котрі бажають прилучити ся до тої партії, нехай зараз зголосяться до українського Банкера ГЕНРИКА К. ЗАРО.

СПРОВАДЖЕНЄ З КРАЮ.

Представник українського Банкера ГЕНРИКА К. ЗАРО постарается відшайти в старім краю ті родини, що їх наші Земляки хотять спровадити з краю до Америки. Він поможе їм виїхати до Америки, а також виплатить їм гроші, які наші Земляки передадуть через представника, на руки уповноваженого українського Банкера ГЕНРИКА К. ЗАРО. 48—

Тому то всі, котрі хотілиби спровадити своїх кревних або знайомих до Америки, або котрі би хотіли доручити їм гроші через нашого представника, нехай негайно зажадають інформацій від українського Банкера ГЕНРИКА К. ЗАРО.

ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ

Уповноважений український Банкер ГЕНРИК К. ЗАРО посилає гроші телеграфічно або почтою по найнизшім курсі.

ВИМІНА ГРОШИЙ

Уповноважений український Банкер ГЕНРИК К. ЗАРО завсіди має в запасі обильну скількість золота, срібла і паперових гроший, які продає по найнизшім щоденнім курсі.

КОЛЕКТОВАНЄ ГРОШИЙ

Уповноважений український Банкер ГЕНРИК К. ЗАРО помагає Землякам сколектувати зароблену платню і всякі инші гроші, які їм з якоїнебудь причини не виплачено.

ЛІБЕРТИ БОНДИ

Ліберти Бонди купує по щоденнім курсі.

ПАШПОРТИ

Український Банкер ГЕНРИК К. ЗАРО має спеціяльного урядника, котрий даром дає всякі інформації в пашпортових справах і помагає в найкоротшім часі дістати пашпорт.

Голосіться особисто або пишіть до:

HENRY C. ZARO, Banker
39 COOPER SQ., NEW YORK, N. Y.

ШИФКАРТИ НА УКРАЇНУ

Дорога на Україну вже ОТВОРЕНА. Висилаємо сотки Українців до вітчини через Гамбурґ, Трієст, Відень, Львів, Францію, та другі місцевости. Шифкарти дуже тані. Зголошуйтесь особисто або листовно.

ГРОШІ НА УКРАЇНУ

Спішіть ся посилати гроші, бо курс тепер дуже низький. З Галичини дістаємо тисячі поквітовань на отримані гроші. Ґарантуємо за кождий цент. Пишіть, або зголошуйтесь особисто. 42—

ВИРОБЛЯЄМО ПАШПОРТИ НА УКРАЇНУ

За кілька днів кождому виробимо пашпорт потрібний на виїзд до України. Памятайте адресу:

УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ БАНКОВИЙ
GOLDBERGER & GOODMAN, УПОВАЖНЕНИЙ БАНКИР,
136 EAST 42ND STREET, NEW YORK, N. Y.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одинокий спеціяліст недуг мужеських в Пітсбургу, котрий говорить по українськи.

Найдовше істнуючий, найуспішнійший і заслугуючий на довіре спеціяліст недуг мужеських, котрий усе своє знане і довголітну практику віддає для услуги недужих

DOCTOR LORENZ

II. поверх, фронт.

644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В Пятниці від 9. рано до 8. веч. В неділі від 10. до 2.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ регулює В 24 ГОДИНАХ. Кожда пачка має напись з MIDY. Уникайте підробів.

ДР. ІВАН СМІТ

ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.

ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. Є. КИЛУ), ЛІЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, НІС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН, ЄСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШІТЬ ЛИСТ І ОПИШІТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ. ЗАЛУЧІТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ.

Dr. JOHN SMITH, Jr.,

327 E. 17th Street, New York, N. Y.

Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в неділі і сьвята від 10-тої рано до 2-го пополудни.

Телефон: Stuyvesant 4493.

САЛЬВА

Масть на рани, яка вилічила много людий зі всякого рода ран.

Про лічничий успіх сеї масти свідчить отсей факт. Казимир Мислер, детектив, котрий терпів через 16 літ на свої ноги, вилічився сею мастю до трох неділь. 53св63

Много людий, які вилічились сею мастию може посвідчити про спасенну її поміч. Лічить всякі рани застарілі, чираки і шкірні викиди.

Ся масть придасться в кождій хаті.

ЦІНА МАСТИ, МАЛИЙ СЛІЙ $1.25, БІЛЬШИЙ $1.50.

Прошу адресувати:

GEORGE SAGAN,

BOX 13, YORKLYN, DEL.

ЛІКАРСТВА АПТИКИ СВ. МИХАЇЛА

Молодість Бальзам	$5.00
Бользам на подвигане в середині	3.00
Бальзам на безсонність	2.00
Кроплі на корчі в жолудку	2.00
Пігулки на конвульсії	5.00
Кроплі до очий від запаленя	2.00
Лік на Солітер	5.00
Порошок до усуваня волося з лиця і тіла	1.00
Волосоріст до поросту чорного волося	2.00
Вусоріст до поросту довгих вусів	1.00
Пілюли від ругматизма і простуди	3.00
Масть до натираня від руматизма	2.00
Жолудковий бальзам від катару жолудка	2.00
Пігулки до очищеня жолудка	1.00
Фарба на сиве волосе (на всі кольори)	3.00
Масть на прищі, корости і лишаї	2.00
Геркулес, до скріплення сил і апетиту	2.00
Крім і мило до гарного лиця	1.25
Успокоюючий бальзам на нерви	2.00
Лік від простуди і інфлюенци	3.00
Бальзам до очищеня зіпсутої крови	3.00
Пігулки від болю голови	2.00
Порошок на пітніючі ноги	1.00
Лік від гемороїдів	2.00
Масть до катру в носі	1.00
Кроплі до болю зубів	1.00
Лік проти болю в горлі	1.00

Окрім всіх тих ліків, що тут подано, маємо всякі другі ліки против всіх хронічних і задавнених хоріб. За всі наші ліки даємо повну нашу гарантію. Пишіть по катальог.

Хто пришле відразу 10 дол. на ріжні средства, вишлемо ДАРОМ дуже добрий дарунок. Як ви хорі на якунебудь слабість пишіть нам сейчас, а ми вам поможемо. Листи і моні-ордери на гроші належить адресувати до: 147чс—

ST. MICHAEL MEDICINE CO.,

Dept. D.

CARLSTADT, N. J.

НЕ ВИСИЛАЙТЕ ГРОШИЙ

Сі тревалі і гарні ВІЙСКОВІ РОРІТНІ ЧЕРЕВИКИ є зроблені так сильно для ношеня і так вигідні, що ми охотно їх вишлемо Вам до ВИПРОБУВАНЯ і все оплатимо згори. Лише подайте міру і те все. Вам подобаються їх елеґантні, мягкі і незрівнані холявки і подвійні грубі золі з правдивої тревалої дубової скіри. Наші костумери пишуть нам що дня, що „вони є найлекші черевики які коли були, і найдовше носяться". Зі спеціяльним язичком проти пороху. Заправлені хемічним способом проти води і снігу. Замовте одну пару на наше ризико. Коли вони не будуть вартні для Вас $8.00, зверніть їх на наш кошт —самі осудите їх. Не висилайте гроший з сим купоном, заплатіть лише $4.39 при дорученю. Пощо платити $7 або $8.00? Защадіть дохід, відносячися впрост до головного складу. Ми є найстаршим і найбільшим домом продажи який закуповує сей товар впрост з першої руки світової торговлі.

We Guarantee that these shoes are $7 to $8 values; that they will give satisfactory wear or we will send another pair FREE

only $4.39 on Arrival

BOSTON MAIL ORDER HOUSE,
Dep. K-122, Boston, Mass.

Прошу вислати мені пару Army Work Shoes, оплаченою пересилкою і на одобрене.

Міра? .... Краска? ....

Імя ....

Адреса ....

ДОБРІ ВІСТИ З ГАЛИЧИНИ

Ми посідаємо ріжні і многі потвердження з ГАЛИЧИНИ, що гроші нами вислані ЗІСТАЛИ ВИПЛАЧЕНІ В КОРОТКІМ ЧАСІ.

Наші давні костумери поновляють знов свої замовлення на висилку грошей, БО ЇХ ПЕРШІ ПОСИЛКИ ЧЕРЕЗ НАС ЗІСТАЛИ ВИПЛАЧЕНІ.

Дайте нам нагоду переслати і Ваші гроші та доказати Вам, яка є наша обслуга.

MECHANICS TRUST COMPANY

WEST 8th STREET, BAYONNE, N. J.

M. A. KAMINSKY, Mgr.

Босакове Лічниче Гірке Вино

ЗВІСНЕ ПО ЦІЛІЙ АМЕРИЦІ

яко найліпший лік проти жолудкової немочи, безсильности, безсонности, недокровности, ослаблення і болів голови, як також в браку апетиту і знеохоти до праці, поручуване як лік ТИСЯЧАМ РОДИМЦІВ, котрі переконалися о лічничій силі

Босакового Лічничого Гіркого Вина

BOSAK'S HORKÉ VÍNO

СТЕРЕЖІТЬСЯ НАСЛІДУВАНИХ ВИРОБІВ, а питайте в АПТИКАХ або ГРОСЕРНИХ склепах лише о се одинокe і правдиве

БОСАКОВЕ ЛІЧНИЧЕ ГІРКЕ ВИНО

якого ціна є: 12 фляшок за $14.00, 6 фляшок за $7.00, а одна фляшка за $1.50.

Коли Босакового Лічничого Гіркого Вина у Вас не можна дістати, замовте його прямо у витворців

BOSAK MANUFACTURING COMPANY,

SCRANTON, PA.

УКРАЇНЦІ! ДОРОГА ОТВОРЕНА!

45-56

ШИФКАРТИ НА ВСІ ЛІНІЇ ПО КОМПАНІЙНИХ ЦІНАХ.

Пишіть зараз то Вам порадку ви обійтися в справі видістання пашпорту і всіх вказівок подорожи, до:

І. ГЕРЦ, Банкир і Нотар,

224 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

ЗНАМЕНИТІ ДЛЯ МУЩИН! ОСОБЛИВШІ ДЛЯ ЖЕНЩИН! ПОЖИТОЧНІ ДЛЯ ДІТИЙ!

PARTOLA

Лікар в формі цукорків,

ДЕСІНФЕКЦІОНУЮЧІ, ПРОЧИЩАЮЧІ КРОВ І ЖОЛУДОК ЦУКОРКИ?

Бо вони рішучо усувають запір і другі забурення жолудка; бо десинфекціонує цілу систему; чистить кров, проганяє шкідливі кваси, бо дає мущинам охоту до праці, до їди і робить його досконалим чоловіком. Се приписи Партолі.

Бо вони дають гарну і рожеву краску лиця, яка є окрасою для кождої женщини. Головна причина рожевого лиця є чиста кров і добрий жолудок. Міліони людий признає, що сі правдиві цукорки Партоля справляють чистими кров і жолудок.

Бо Партоля цукорки регулюють розстроєне травлення жолудка у дітий. Цукорки Партоля дуже приємні в смаку і тому діти їх дуже люблять. Дітям належить давати від чвертки до цілого цукорка, відповідно до віку.

ПАРТОЛЯ цукорки, які перевисшують кожде инше средство прочищуюче, є люблені всіма без виїмки, зарівно через мущин як і женщин і дітий.

Ціна: Одна велика коробка .... Один доляр.

Шість великих коробок тільки .... Пять долярів

Замовлення належить все висилати на адресу:

APTEKA PARTOSA, 160 Second Ave., Dep. 20, New York City.

МІСЦЕВІ ОГОЛОШЕНЯ.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

(В сій рубриці містимо оголошеня театральних представлень, концертів і забав, не подаючи у них точок програми, імен осіб беручих участь і без довших покликів).

WILMERDING, PA.

Театральне представленне штуки **МУЖИКИ АРИСТОКРАТИ,** народний образ в 2-ох діях, зі співами і з дітою орхестрою, відограється **в суботу, 8. мая 1920 р.,** о год. 7-мій вечер в Литвинській Гали в Вілмерлінг, Па. Вступ 50 і 70 цнт. Режісер П. Кольонський. Діріґент П. Шнайдер.

56 **Комітет.**

„ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКИЙ КРУЖОК"

товариства „Українська Бесіда" в Ню Йорку

відограє пораз перший

В НЕДІЛЮ, 9-ГО МАЯ 1920 Р.

в гали Укр. Народ. Дому,
217-219 Іст 6-та ул. Ню Йорк,

траґедію в 3-ох діях, зі співами і танцями — Мирославського

СОТНИК ТЕТЕРЯ

Режісер: **М. Кречківський.**
Діріґент: **М. Корикора.**

Початок о годині 5. пополудни.

ВСТУП: 50 і 75 ЦЕНТІВ.

По представленню БАЛЬ.

Музика перворядна.

56

JERSEY CITY, N. J.

Український Народний Дім, Inc., 363-7 St. Pauls Ave., Jersey City, N.J. Запрошує Вас, Вашу родину, знакомих і кревних на

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

І ТОВАРИСЬКУ ЗАБАВУ,

які відбудуться

В СУБОТУ, 15-го МАЯ 1920 Р.

в перворядній і загально ціненій гали в ODD FELLOWS' HALL, Bergen Square, Jersey City, N. J. Two blocks from Summit Ave. Sta. Belt Line кара ідучи в кождім напрямі до 5 corners привезе Вас на місце. Провід танців під кермою п-ни Анни Шустакевич і п. Луки Стахурського.

Початок точно о год. 7-мій вечером.

Вступ всего 35 цнт. від особи.

54,56-58

ОПОВІЩЕННЄ.

Український Нар. Дім 363-7 St. Paul's Ave., Jersey City, N. J., просить усі товариства і братства, щоби були ласкаві стриматися зі всякими представленнями і балями на 30-го мая, тому що сего дня відбудеться заходом Нар. Дому **КОНЦЕРТ** в однім з найбільших театрів в Джерзи Сіти. Дальші інформації подасть ся пізнійше. 53,4,6,7

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!

Отсим повідомляємо всі драматичні товариства в Нюарку і околиці, що дня 23-го мая ми відіграємо представленне в Укр. Роб. Домі в Нюарку, а позаяк чистий дохід призначений на рідну школу в Галичині, тому просимо всі Т-ва, щоби того дня здержались від уряджування балів або представлень, а прийшли до нас і тим самим помогли загально-народній справі. — З високим поважанням

56 **Українські студенти.**

В СУСІДСТВІ ФАРМА ДО ПРОДАЖИ.

143 акри землі, з того 25 акрів доброго ліса, нові будинки, дім на 14 кімнат, будинки самі вартости $7000, 2 молоді коні, 9 коров, 6 телят, 2 поросні льохи, 1 кабан, 150 курок, всі машини потрібні до фармерки, великий сад, 58 аблінок, груші, сливи, пічеси, черешні, 3 пні пчіл, всі річи в гавзі, 80 цукрових дерев і виноград. Ціна за всьо $8000.00, половина готівки, решта на малі сплати на 9 літ. Фарма мусить бути продана в короткім часі. Причина продажи—брак здоровля. Маю до продажи також много инших фарм, добрих і дешевих. Голоситись до: JOHN SAFRAN, R. F. D. No. 1, Owego, N. Y. 53-62

ПАТЕНТИ БЕЗПЛАТНА КНИЖКА

Пишіть днесь по мою українську книжку з цінними інформаціями а патентах і винаходах. Пишіть а я вишлю ту книжку

БЕЗПЛАТНО

Я маю 30 ЛІТ ДОСЬВІДУ яко патентовий адвокат і кожда справа в моїх руках отримає найліпше і найскорше залагоджене.

Пишіть днесь по українськи до свого патентового адвоката:

A. M. WILSON,

REGISTERED PATENT ATTORNEY,

310 Victor Bldg., WASHINGTON, D. C.

ФАРМИ!

Українці на що Вам купувати все молоко, платити великі гроші, коли Ви можете самі продавати його і діставати добрі доходи. За малою вплатою можете купити таку фарму.

1) 124 акри, 75 акр. ораної, 20 акр. доброго ліса і добре пасовиско, добрі будинки, вода в хаті, 12 коров, 4 дволітні ялівки, 2 коні, 25 кур і всі фармерські машини. Ціна $7000, вплата $1.500.

2) 140 акрів, половина ораної, 25 акр. ліса і пасовиска, середне уряджене, 6 коров, 3 дволітні а 3 однорічні ялівки, 1 бугай, 4 телята, 2 коні, 1 безрога, 35 кур, 4 гуси, 6 качок, 12 индиків і всі машини фармерські. Ціна $5000, виплати $2000.

3) 100 акр., половина орної, 30 акр. ліса, само дерево $1500 вартости, добре пасовиско, будинки, 10 коров, 3 ялівки, 1 бугай, 2 коні, кури і индики. Ціна $6000, вплати 2500.

Я є сам фармером і поручаю всім, хто хоче купити фарму, бо вони є добрі і на них можна добре жити. Пишіть по інформації на адресу: 54—56

ALEX DUBINSKY,

R. F. D. 3, Remsen, N. Y.

Коли би Вам сказав хтось, що в певнім місци можете найти $10.00, то чи Ви не пішлиби? Тут якраз маєте нагоду, бо защадите $10 до $15 на кождім убраню або плащи купленім у нас. Коли оплачуєсь шторникам купувати у нас, то я не бачу причини задля якої Ви не мали би заощадити собі видатку, через купно впрост у нас. Робимо всілякі убраня і плащі на замовлене. Тепер ми дістали 5,000 ярдів синього серджу, гарні сукна на верх і підшите, з яких можемо Вам зробити убране і плащі і заощадити Вам $10 до $15. 88с—

S. LEVINE.

471 Clinton Ave. N., Rochester, N. Y.

КРАСА! ВРОДА! МОЛОДІСТЬ!

Се є правда, що Ви можете виглядати о 20 літ молодші як Ви дійсно є.

Недокладности і неправильности Вашого лиця, носа і ушій можуть бути справлені без болю і без втрати часу. Женщини і мущини най прийдуть або пишуть по книжочку, яка описує все в подробицях. На книжочку треба післати 10 центів. Також лічу з успіхом хорих мущин і женщин з якоїнебудь недуги. 25-літна практика. Офісові години: від 9-ої рано до 7-ої вечер кождого дня; в неділі до 4-ої пополудни. Адреса: Dr. G. BUKKI, 407 East 58th Street, New York, N. Y. 34tc73

ЧИ ВИ Є НЕДУЖІ?

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, ЩО І КРОВ Є ЖИТЄМ ДЛЯ ЧОЛОВІКА?

Удержуйте Вашу кров чисто, вільно від всяких заразків під недуги. Не є Ви недужі, а ледви в силі робите кождого дня. Пощо терпіти і попадати в гірше? Других вилічено, а чомуж Ви не моглиб?

Коли Ви терпите на яку новоповсталу а довготреваючу і упірчиву недугу і потребуєте помочи спеціяліста, **прийдіть до мене без проволоки, а те що я зробив для другиx, зроблю і для Вас.**

ДОВОДЖУ ДО УСПІХУ

скоро, тривало і за малу нагороду, без ніякої перерви у Вашім занятю. Мої офіси находились через довгі роки в тімсамім будинку, і мене знають як осторожного, ревного і успішного спеціяліста. Одна візита в моїм офісі і точна екзамінація упевнить Вас, що я зверну Вас на дорогу яка веде до здоровля. 52—

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

нервовий розстрій, звороти, ослаблене, кровні і скірні недуги, маячить ся Вам в очах, слаба память, слабі і непевні нерви, безсонність, болі в карку і крижах, ревматизм і безвладність у вязах, слабість горла, жолудка і недомаганя кишок, болі невральґічні, горячку на язиці і запір, ТОДІ НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ.

Порада зовсім ДАРОМ. Прийдіть нині. Не відкладайте

ПРИМІНЮВАНЄ ЕЛЄКТРИКИ, ЗАШКІРНІ ВСТРИКУВАНЯ І ІНГАЛЯЦІЙНІ МЕТОДИ УПЕВНЯТЬ ВАС ПРО УСПІШНІ ВИСЛІДИ ЛІЧЕНЯ.

Dr. HANNON, Specialist

146 EAST 14th STREET, NEW YORK, N. Y. напроти Tammany Hall,

Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол. — Вечір: 6. до 8. В неділі і признані сьвята: від 10. до 2. в полудне лише.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

Оголошення женитьби не приймаєсь. — За одно поміщенне платиться 10 центів за стрічку (5 слів), два і більше поміщень 7½ цента за стрічку від кождого поміщення. Після сих цін на дворазове оголошенне з 6 стрічок належить присилати $1.00. Оголошення продажи фарм приймається лише такі, коли в них є подана сама річ яка є на продаж, інвентар, запаси, положенне і ціна. Рішучо не приймаєсь оголошень з всякими дивовижними описами, висловлюванне надмірної прихильности для костумера і нападки на других продавців.

Не належиться ждати відповідий на листи в справі оголошень, подаваних на адресу „Свободи", бо на такі листи адміністрація не відповідає, але передає їх сторонам, які подали оголошенне. Від сторін належить сподіватися відповіди.

ДО КРАЮ! Хто хоче працювати на кораблі кілька годин денно при легкім занятю, нехай звернеться до: GREENWICH LABOR AGENCY, 129 Greenwich St., New York.

ПОШУКУЮ ЖЕНЩИНИ, якаб занялась домом і трома дітьми. Діти в віці від 3 до 9 літ. Прошу голоситись межи 6. а 8. год. вечером до: ІЛЬКО СОКОЛЮК, 626 East 5th St., New York, N. Y. (Ground floor, back). 51-56

Пошукую свого брата **ІВАНА ДУМАНСЬКОГО,** з села Яцівці, пов. Збараж, Гал. Перебував тому 2½ року в Юнгстави, Огайо. Маю важну справу. Хтоби о нім знав або він сам зволить зголоситись до: PETER DEMANSKY, 1504 St. Clair, Cleveland, Ohio. 56-61

Пошукую **АНДРІЯ ПРИСЯЖНЮКА** зі Слобідки, пов. Товмач, Гал. З причини мого виїзду до краю, хотівбим з ним бачитись перед виїздом. Прошу зголоситись до: WASYL NAZARUK, 340 — 15th Ave., Newark, N. J. 55-56

Пошукую своїх родичів **МАКСИМА і КСЕНЬКИ ЧЕПІЛЬ** і своїх братів **ІВАНА І МИХАЙЛА ЧЕПІЛЬ,** з села Вербова, пов. Бережани, Гал. Вони перебувають в Парані, Бразилія. Хтоби про них знав, а подасть їх адресу, дістане $5.00 нагороди. Або вони самі зволять зголоситись на адресу: ANNA CHEPIL, 6 Awdrey Street, Providence, R. I., U. S. A. 55-57

Пошукую свою стриєчну сестру **ПАРАНЬКУ ДАНИЛИШИН,** з Оттинії, повіт Товмач, Галичина. Хтоби о ній знав, або ти сама сестро зголосися, бо прийшов дуже важний лист з краю. АНЕЛЯ САРАХМАН, 24 Lamphan Ct., Woonsocket, R. I. 55-56

Пошукую свого брата **ІВАНА ЗАНОВЯКА** з села Рихвалка, пов. Горлиці, Гал. Хтоби о нім знав або він сам зволить зголоситись до: ANASTAZIA & MILANA ZANOWIAK, 190 Washington St., Jersey City, N. J. 55-59

Пошукую своїх братів **ІЛЬКА І ЛЕСЯ ЯРОСТОВСЬКИХ.** Маю лист з краю, в котрім наша родина благає о поміч. Хтоби о них знав або вони самі зволять зголоситись до: WASKO YAROSTOWSKI, 504 Central Avenue, Johnstown, Pa. 55-56

Потреба МУЩИН РОБІТНИКІВ і помічників при форнесах до заведення, котре є в руху кождого дня в році. Стала робота з гарною платнею. Початково від 45 до 55 цнт. за годину. Голоситись до: EMPLOYMENT OFFICE, New Jersey Zinc Co. (of Pa.), Palmerton, Carbon County, Pa. 56-64

Отсим дякую п. **АНДРІЄВИ КОНИКОВИ** з під ч. 123 Брум Стр. в Нюарку за чесне проданне мені скрипок, з яких я вповні вдоволений, бо скрипка є великої вартости і гарного виробу. — Semen Oloshch. 56

ДЯКОУЧИТЕЛЬ, з добрим голосом, розуміючий провадити хор, школу, уряджувати представлення і концерти може обняти посаду від 15-го мая. Котрі з дякоучит. хотіли би заміняти зі мною посаду за порозумінням зі священиком в другорядній парохії зволять зголоситись по інформації до: ДЯКОУЧИТЕЛЬ S. N., 83 Grand St., Jersey City, N. J. 56

Пошукую **НИКОЛУ КУНВІЦЬКОГО** з Творильного, пов. Ліско, Гал. Перебував довший час в Landsford, Pa. Хтоби о нім знав, або він сам прошу повідомити мене на адресу: ІВАН КОТИЩАК, Smoke Run, Pa., Clearfield Co. 56-57

У ВАЖНІЙ СПРАВІ нехай зголосяться листовно краяни з сіл Стрільбичі, Стара Ропа, Хирів, Турічо, Топільниця і Ясиниця, повіт Старий Самбір, на адресу: A. SCHNEIDER, c/o Gehri Bros., 1536 Second Ave., New York, N. Y. 55-56

КОНКУРС.

Парохія св. о. Николая в Minersville, Pa., пошукує **ДЯКОУЧИТЕЛЯ** від 1. червня 1920 р. Платня після згоди. Голоситися на адресу: Rev. WL. OBUSZKEWICZ, P. O. Box 1[illegible], Minersville, Pa. 56-60

Пошукую ЖЕНЩИНИ до пекарського стору; мусить уміти читати; харч і рум на бажанне. Голоситись до стору: 331 — 9th Ave., cor. 29th St., G. HLADY. 56-58

Обізнаний як найлучше **З ФАРМЕРСЬКОЮ РОБОТОЮ,** жонатий, пошукує отсею дорогою місця на фармі сейчас в Українців. Українці фармери бажаючі дістати добру поміч, зволять удатись листовно на адресу: NICHOLAS PUK, 845 Beck St., Bronx, New York City. 55-57

Українська гр.-кат. парохія в Akron, O., **пошукує ДЯКОУЧИТЕЛЯ.** Посада сейчас до обняття. Писменні зголошення з поданнем услівий слати до: ГР.-КАТ. УРЯДУ ПАРОХ. 185 Abel St., Akron, O. 55-57

Хто в останних часах зістав ошуканий чоловіком, котрий мав штучну машину і їздив по ріжних місцевостях обдурюючи людий, нехай зголосить ся до мене або сюди приїде, щоби розпізнати сего обманця, котрий тут виставно жиє і чванить ся своїм злочином. Голоситись до мене: PETER CHMELKO, 85 Liberty St., Ansonia, Conn. 5[illegible]-57

ВИНАХІДНИКИ! Маєте патенти так американські як і чужокрайові на продаж, а хочете за них дістати добрі гроші, то пишіть по подрібні інформації, залучаючи 16-центову марку і копію патенту. — K. KRACH, Gen. Del., Springfield, Mass. 54-59

ЩОСЬ ДУЖЕ цікавого для кавалерів і вдівців. Пишіть, залучаючи 1-центову марку на адресу: ROYAL SALES CO., Station O, New York City. 25—

ПОТРЕБА агента до поплатного заступництва за сталу платню і комісоне. Голоситись до: WRIGHT BEATTIE & CO., 175—5th Ave., Room 811, New York, N. Y. 44-57

АДВОКАТ O. H. DROEGE

49 E. 7TH ST., NEW YORK

Уділяє дармо поради в всіх справах судових що дня

від 4. до 8. години вечером, в неділі від 10. до 1. пополудни. 43—

НА ПРОДАЖ ДІМ ВРАЗ З БУЧЕРНЕЮ, добре вироблений бизнес, при рухливій улици, добре уряджене, реджістер, електрична вага, прибори до виробів бучерських, все умебльованне і автомобіль. На тиждень торгується $1200. Добра нагода для нашого чоловіка. Зголошуватися до властителя: WASYL TABAKA, 194 West Kinney St., Newark, N. J. 53-56

ТАНА ФАРМА.

155 акрів, 18 коров, 3 коні, і бугай, 2 ялівки, 5 телят, 10 безрог, 50 курий, вози, машини до фарми, дім на 7 кімнат, стодола, стайні, 100 акрів орної землі, решта ліс і пасовиско, 3 милі від міста. Продам за $8.500, половина вплати, решта по $100 річно. Примушений продати задля смерти моєї жінки, бо остався з 2 дрібними дітьми і сам фарми не можу обробити. Прошу голоситись до властителя фарми:

STEFAN STASIW, 56-57

Box 185, Boonville, N. Y.

АРТИСТ-МАЛЯР ТЕОДОР ГЛАДКИЙ

виконує всякі роботи входячі в обсяг малярства. Малює церкви і іконостаси, народні галі за контрактом по ціні приступній. 47-59

Зголошення проситься висилати на адресу:

T. HLADKY,

Road No. 1, Box 106, Deep-River, Conn.

ХТО МАЄ ЗАМІР

спровадити знакомих або родину з краю до Америки а жадає інформацій в тій справі, хай зголоситься до: 43—

LAW OFFICE,

49 E. 7th Street, New York City.

НОВИНКИ.

Соймова ухвала під натиском жінок.

Жінки стейту Ню Джерзи явились у великім числі в соймовім будинку в Трентоні і рішучим домаганнем приневолили обі соймові палати ухвалити спільну резолюцію, яка наказує правительству розслідити в як найшвидшім часі справи винайму мешкань і чиншового визиску.

Платні вакації для робітників.

Заряд одної фабрики у Вунсокет, яка виробляє ґумову обув, оповістив, що він своїм 2.200 робітникам дасть один тиждень платних вакацій. Сі вакації будуть тривати від 31. липня до 9. серпня. До теперішного часу згадана фабрика кождого літа була через два тижні закмнена, а її робітники за весь час сеї примусової безчинности не побирали ніякої платні.

Поліція страйкує.

Міська рада в Шамокін, Па., підвисшила своїм полісменам місячну платню о $19, а їх шефови, Віліямови Джонсонови, лише о $13. Полісмени зажадали від управи міста, щоби вона дала їх шефови такусаму підвишку, як і їм самим, але міська управа відмовила сьому жаданню. В налідок сеї відмови сім полісменів вийшли на страйк.

Радить поборювати людські хиби театрами.

Славний англійський письменник Джордж Бернард Шов мав у Лондоні дня 6. с. м. промову, в якій поставив проєкт, аби в ціли поборювання уличних проступків в кождім місті заложити оперові театри. „Теперішні міські управи — говорив бесідник — в сути річи заохочують до неморальности, а міста є в стані варварства. Се на ніщо не здасться, коли людські наклони будеться поборювати острими р е п р е с і я м и. Правдиве средство є зготовлене природою і Богом".

Посмертна згадка.

Дня 19. цвітня б. р. сталася в Провіденс, Р. Ай., сумна подія. Працюючи при оброблюванню ріллі під овес, зістав задушений машиною загально знаний і всіми шанований український громадянин, **Мартин Галас,** родом з села Красного, повіту скалатського, Галичина. Покійний покінчив народну школу в своїмріднім селі, став сиротою в 12-тім році життя, а до Америки прибув в 1905 році. Трагічна смерть захопила його в самім розцвіті життя, бо числив усього 37 літ. Осиротив жінку і двоє діточок, котрих він дуже любив і котрих своїм совісним дорібком обезпечив на чорну годину. Бл. п. М. Галас здобув собі доволі широку освіту через читанне книжок і часописий, а про се можуть посвідчити хочби ті дописи, які він в ряди-годи містив у „Свободі". Покійник був свідомим народним робітником, добрим громадянином і знаменитим організатором. Страшна трагічна смерть оповила сумом усіх тих людий, котрі його близше знали. Пером тобі земля, козаче, хоч не рідна, та гідна такого з немногих робітників! — **М. Пшоновський.**

Хлопець замордував дитину.

Джеймс Ґемель у Бредфорд, Па., має прибраного сина, на імя Лео Келлі. Йому тепер 16 літ, а що він є з роду придуркуватий, то прибрані родичі віддали його були на якийсь час до стейтового заведення для малоумних в місцевости Полк. Тиждень тому Келлі втік із згаданого заведення і прийшов домів. В середу (5. с. м.) вечером він зайшов на обійсте Олівера Ґемеля, Джеймсового брата, вивів зі стайні коня, запряг його до повозки і поїхав на проїздку. На се він не мав від нікого дозволу, тож Олівер Ґемель і його жінка скартали його за недозволений учинок. Хлопчиско розгнівався за уділену йому нагану і постановив пімститися. Він вбіг до хати Олівера Ґемеля, вхопив з колиски 10-місячну дитину Рувинку Ґемель і запхав їй вістрє свого ножика в горло. Заки прибув прикликаний лікар, дитина скінчила життє. Злочинець находиться тепер під ключем і буде суджений за морд першої степени.

Не лакомся, Грицю, на дурницю!

Іван Тхоровський з Провіденс, Р. Ай., вибирався до старого краю. Довідався про се якийсь ошуст і постановив одурити І. Тхоровського. Він прийшов до нього і офірував йому дві тисячі долярів за одну його тисячу. Тхоровський злакомився на легкий заробок, віддав незнаному пройдисвітови тисячу долярів і взяв від него дві тисячі. Коли ошуст вийшов з його дому, Тхоровський став рахувати „гроші" і переконався, що в руках мав лищ один доляр, а решта... то були кусники потятого газетного паперу. Ошуканий Тхоровський побіг зараз на поліцію і там розказав своє горе. Ошуканця віднайшла поліція в готели Потокет і арештувала його. Було вже дві судові розправи, а трета має відбутись у висшім суді в червни. Волоцюга безлично твердить, що він дав Тхоровському добрі гроші, а не ґазетні паперці. Ошуканений Тхоровський мав сього місяця їхати до краю, але мабуть ще не зараз поїде, бо на маєтку у нього лишилося всього 7 долярів.

Непоправний нарід.

Михайло Мельник з Перт Амбой, Н. Дж., дав до переховання свому ґазді $1.700. Мельник мав відїзджати в суботу (8. с. м.) до краю, але в ночи з неділі на понеділок хтось витягнув з комоди сі гроші, а притім також і ґаздові гроші — разом 2.450 долярів. Тепер нещасний Мельник мусить лишитися на далі в Америці та заробляти гроші на дорогу. Се є не перша научка для людий, аби вже раз знали, де мають переховувати свої тяжко запрацьовані гроші. Ґазда Ілько Голод і його висше згаданий столівник походять з одного села, Стратина, пов. Рогатин. — **Пертамбоєць.**

Маєток у згарищах.

Гайман Купфершмід в Ріджвуд, Н. Дж., мав на своїй фармі годівлю курий, але крім того занимався ще й потайним виробом алькоголю. Скарбові власти викрили його дестилярню і передали справу федеральному судови в Нюарку, який засудив Купфершміда на шість місяців тюрми. Коли він сидів у криміналі, згоріли його всі фармерські будинки. Се сталося в лютім біжучого року. Минувшої середи вийшов Купфершмід на волю, удався до Пасейку, де перебувала підчас його неприсутности його жінка з 9 дітьми, забрав свою родину і кількох приятелів та пішов з ними на пожарище. Тут почав ритись у згарищах своеї хати і з підмогою добрих людий видобув з руїни невеличку залізну скринку. В присутности здивованих видців Купфершмід отворив скринку і виняв з неї один звій паперових американських банкнотів на суму $10.500, а другий звій російських банкнотів на суму 50.000 рублів. За американські гроші Купфершмід має намір відбудувати свою фарму, а з російськими рублями буде чекати на їх нормальний курс. Сі рублі він закупив по 5 центів від штуки.

УКРАЇНЦІ НАШІ МИЛІ!

Українці наші милі,
Ах, які-ж ми нещасливі!
Гляньте но, як нам жиється,
Як то наша кровця ллється.
Тут приходять з краю вісти
Й можна дещо оповісти:
Що в Росії большевики
Роблять страх великі крики.
Українці теж вганяють,
Україну здобувають.
А Поляки — то лайдаки!
Польська шляхта, посіпаки,
З давних давен нас здирали,
В банках гроший наскладали,
А за здерті міліони
Творять собі леґіони
І у наш край посилають,
Наших людий пробивають,
Пробивають і мордують,
Що попаде, то рабують
І у Польщу все вивозять,
А нас страшать і нам ґрозять.
Наші люди страхаються,
Самі себе питаються:
Чи то в Польщі така сила,
Що нас тяжко придусила?
Ой мусите, люди, знати,
Що та сила — то магнати.
Вони свою силу мають
Та ще і поміч дістають:
І з Анґлії і з Франції,
З Америки, з Італії.
Пани панам помагають,
Бідних людий убивають,
Щоб їм люди були вірні
І як ягнята покірні,
Щоб робили Ляхам дармо
І тягнули ляцьке ярмо.
А ми, брати, єднаймося
Тай ворогам не даймося!
Тільки разом всі берімся,
По таляру ще зложімся
І пішлімо в певні руки,
Щоб позбутись тої муки.

Петро Яремчук,
Вілмінгтон, Дел.

ПЕРЕСТОРОГА.

Доносять мені, що в Пітбурщині крутяться якісь самозванчі колектори, які просять людий о жертви, говорячи, що я їх вислав збирати гроші на будову Іконостаса в укр. гр.-кат. церкві в Ботлер, Па.

В виду сего заявляю:

Ніяких колекторів за жертвами на Іконостас я не висилав. Гр.-кат. церква в Ботлер тепер в процесі через те, що до неї спровадили деякі кацапи кацапського батюшку. Суд заборонив кацапам вступ до церкви, а остаточне рішенне вийде сими днями. Мене церковна власть вислала до Ботлер на те, щоб я через суд старався викинути батюшку-кацапа із української церкви. До будови Іконостаса не можна братись, доки не скінчиться процес.

Тому прошу уклінно Впр. і Всч. Отців перестерегти наш нарід в Пітсбурщині перед обманцями.

Де такий обманець появиться, найлучше віддати його в руки поліції, або негайно дати мені знати на адресу: Rev. John Hundiak, The Nixon, Butler, Pa. 56

о. Іван Гундяк.